Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҚОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 153 (7643). ● 11 август, 1981 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР

ОБЛАСТИМИЗ партия ташкилотлари ҳаётида масъулиятли палла — ҳисобот ва сайловлар бошланмоқда. Бу йил улар партия группаларида, цех партия ташкилотлари ва партия комитети бўлмаган бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтади.

Навбатдаги ҳисобот-сайлов кампаниясининг ўзига хослиги шундаки, у КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездидан сўнг биринчи марта бўлаётир. Ҳамма ерда, барча меҳнат коллективларида белгиланган қарорларни амалга ошириш, 1981 йил ва умуман беш йиллик планлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажариш учун кураш тобора кенгайиб бормоқда.

Ҳар доим бўлганидек, социалистик мусобақанинг олдинги сафларида коммунистлар бормоқдалар. Корхоналарнинг цехларида, қурилиш майдонларида, илмий-тадқиқот институтлари лабораторияларида, дала ва чорвачилик фермаларида улар қаҳрамонона меҳнат қилишнинг ажойиб намуналарини кўрсатмоқдалар, шу тариқа ўзгаларни янги зафарларга даъват этмоқдалар, ёшларга ўз тажрибаларини саҳийлик билан ўргатмоқдалар.

Коммунистлар барча хайрли ишларга раҳнамолик қилмоқдалар, қимматли ватанпарварлик ҳаракатлари ва янги-янги ташаббусларнинг ижодкорлари бўлмоқдалар. Областимизда «Бир беш йилликда — икки беш йиллик!», «Сафимизда қолоқларсиз, самарали ва сифатли ишлайлик!», «Ёш ишчига — мураббий марраси!» сингари ташаббуслар йил сайин кенг қулоч ёймоқда. Ўнлаб пешқадам коллективлар, юзлаб ишлаб чиқариш новаторлари москвалик ва ленинградликларнинг «Йиллик план — Улуғ Октябрнинг 64 йиллигигача!» деган чақириғини қизғин қўллаб-қувватладилар.

Областимиздаги партия ташкилотлари партия XXVI съездининг тарихий қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқларида баён қилиб берилган қоида ва тавсияларни амалга ошира бориб, меҳнаткашлар турли табақалари ҳусусиятларини ҳисобга олган ҳолда сиёсий, меҳнат ва маънавий тарбиянинг бирлигига эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Иш услуби ва методларини такомиллаштириш, қабул қилинган қарорларнинг ижроси учун кураш, маъмурият устидан назорат, коммунистларни ишлаб чиқаришнинг муҳим участкаларига тўғри жойлаштириш, социалистик мусобақага намунавий раҳбарлик, иш сифати ва самарадорлигини ошириш каби ҳаётий масалалар тўғрисида катта ғамхўрлик кўрсатилмоқда.

Партия ташкилотлари етакчилигида областимиз меҳнаткашлари қатор ютуқларга эришдилар. Маҳсулотнинг умумий ҳажми, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлиги бўйича шу йилнинг ярмига белгиланган планлар дуруст бажарилди.

Деҳқонларимиз ва чорвадорларимиз эришаётган муваффақиятлар ҳам кишини қувонтиради. Улар янги беш йилликни яхши бошладилар. Давлатга пилла сотиш топшириғи зиёдаси билан адо этилди, бошоқли экинларни ўриб-йиғиб олиш кўнгилдагидек тугалланди.

Кишиларимиз ғайрат-шижоатини оширишда область партия комитети ва область ижроия комитетининг барча меҳнаткашларга қилган Мурожаати катта роль ўйнади. Кўклам қийинчиликларини матонат билан енгган лафзи ҳалол пахтакорларимиз бу йил ҳам пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштиришга, давлатга камида 435 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга қатъий азму қарор қилганлар.

Янги беш йилликда областимиз меҳнат аҳли янада масъулиятли, янги марраларни забт этишлари лозим. Партия ташкилотларининг ёрдами кўп бўлаётган ерларда, табиий, муваффақиятлар ҳам яхши бўлмоқда. Ҳисобот-сайлов кампаниясига тайёргарлик кўриш давомида партия ташкилотлари ҳар бир участкадаги аҳволни чуқур таҳлил қилишлари, коммунистларнинг партиявий топшириққа нисбатан жавобгарлигини ошириш юзасидан зарур чораларни кўришлари, коллектив тарбиясига алоҳида эътибор беришлари ғоят муҳимдир.

Ҳисобот-сайловларга тайёргарлик жараёнини қатъий назорат остига олган шаҳар, район партия комитетлари, шунингдек, кўпгина партия ташкилотлари жуда мақбул иш қилмоқдалар. Улар ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказиш графикларини барвақт тузиб чиқдилар, партия группалари ташкилотчилари, цех ҳамда бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан инструктив кенгашлар ва семинарлар ўтказдилар.

Ҳар томонлама пишиқ-пухта ҳозирлик кўриш, жами вазифаларни бирма-бир назардан ўтказиш — ҳисобот-сайлов йиғилишларини юқори ғоявий ва ташкилий савияда ўтказишнинг гаровидир. Мазкур ишда майда-чуйда нарсалар йўқ. Энг муҳими, ҳамма масалаларни эътиборда тутиш, барча соҳага кўнгил ажратиш керак бўлади. «Ташсельмаш», «Ангренский» кўмир разрези, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, Пискент пахта тозалаш заводи, Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхоз ва бошқа қатор партия ташкилотларининг тажрибалари фикримизнинг далили бўла олади.

Кўпгина партия ташкилотлари сайлаб қўйиладиган органлар аъзоларини ва партиявий активларни ҳар бир партия группалари ҳамда цех партия ташкилотларига алоҳида-алоҳида бириктириб қўйишни афзал, деб билмоқдалар. Жойларда тузилган комиссиялар ҳисобот-сайловларга тайёргарлик кўриш бўйича ишлаб чиқилган планлар асосида ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг составида анчагина оддий коммунистлар ҳам бор.

Ҳисобот докладларини муҳокама қилиш давомида коммунистлар томонидан билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларни эътиборга олган комиссияларнинг тавсияларидан қўлланма сифатида фойдаланаётган партия ташкилотлари жуда тўғри иш қилмоқдалар.

Маълумки, ҳисобот доклади мажлиснинг умумий савиясини, коммунистлар чиқишларининг активлигини белгилайди. Докладнинг қизиқарли ва мазмунли бўлиши ҳар бир бўлим юзасидан тайёрланган маълумотларнинг синчковлик билан танлаб олинганлигига боғлиқдир. Комиссия аъзолари партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларининг ҳамда партия бюроларининг кўп қиррали фаолиятини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилиб чиқиш бўйича аниқ кўрсатмаларга эга бўлишлари зарур.

Ҳисобот ва сайловларга тараддуд кўриш юзасидан партия группалари ташкилотчилари ҳамда цех партия ташкилотлари секретарларининг ҳисоботларини тез-тез эшитиб туриш керак. Уларни партия группалари ва цех партия ташкилотларида бўладиган дастлабки партия мажлисларига таклиф этиш ҳам, шубҳасиз, ишда ижобий самаралар беради. Бунинг аҳамияти шундаки, иштирок этган партия группалари ташкилотчилари ва секретарлар кейинроқ ўз коллективлари билан биргаликда ижобий ва салбий томонларни таҳлил қиладилар, қимматли тажрибаларини қўллаш учун белгилаб оладилар.

Ҳар йили партия сафига кўплаб муносиб кучлар келиб қўшилаётганини областимиз партия ташкилоти мисолида ҳам кўриш мумкин. Уларнинг сони ҳозир салкам 165 минг кишини ташкил этади. Партия XXV съездидан кейинги даврнинг ўзидагина коммунистлар 16 минг кишига кўпайди.

Область партия ташкилоти составида ишчилар ядроси яна ҳам ўсиб бормоқда. 1980 йилда партия аъзолигига кандидат қилиб қабул қилинганларнинг 70 процентга яқини ишчи ва колхозчилардир. Йилдан-йилга уларнинг сони кўпайиб бораётир.

1971 йилга қараганда комсомол аъзоларининг партия сафига келиб қўшилиши деярли икки баравар ошди ва ўтган йили улар 72 процентдан зиёдроқни ташкил этдилар. Партия аъзолигига қабул қилинганлар орасида хотин-қизлар 36,6 процентга етди ва бундан 10 йил илгаригига нисбатан бирмунча кўпайди.

Партия ташкилотлари партия сафига кирувчиларга жуда талабчан бўлиб қолдилар. Маълумки, бундай масалалар очиқ партия мажлисларида муҳокама этилади.

Ҳисобот ва сайловлар давомида ёш коммунистлар ташаббускорлигини ҳамда уларнинг ишлаб чиқариш ва жамоат ишларидаги авангардлик ролини ошириш, улар томонидан партиявий топшириқларни виждонан бажарилишига эришиш масалаларига ҳам кўпроқ эътибор бермоқ керак.

Ҳозир бошланғич партия ташкилотари секретарларининг 99,4 проценти олий, тўлиқсиз олий ва ўрта маълумот эгаларидир. Партия ташкилотларининг 33,6 процентини хотин-қизлар бошқармоқдалар.

Областимизда 4115 бошланғич, 4838 цех партия ташкилотлари ва 4803 партия группалари фаолият кўрсатмоқда. Хўжалик ва маданий қурилишнинг деярли барча иштирокчилари партиявий таъсир билан қамраб олинган.

Ўтган ҳисобот-сайлов кампанияси якунларига тааллуқли айрим рақамларни келтириш, фикримизча, фойдадан ҳоли бўлмайди. Бўлиб ўтган мажлис ва конференцияларда 96,4 процент коммунист қатнашди. Уларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика, область, шаҳар ва район партия ташкилотлари ревизия комиссияларининг аъзоларидан 4935 нафар киши иштирок этди.

КПСС XXVI съездида ўртоқ Л. И. Брежнев коммунистик қурилишнинг катта ва хилма-хил вазифаларини ҳал этишда бошланғич партия ташкилотлари роли биринчи даражали аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаган эди. Маъмуриятни назорат қилиш ҳуқуқига эга бўлган партия ташкилотлари бу ҳуқуқдан тўлароқ ва яхшироқ фойдаланишлари, ҳамма масалаларда юксак принципиаллик кўрсатишлари керак.

«Съезд минбаридан туриб уларга билдирадиган истагим шуки, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — кўпроқ ташаббускор бўлингиз, кўпроқ принципиаллик кўрсатингиз!».

Бу талаб ва истаклар бошланғич партия ташкилотларининг таркибий қисми бўлган цех партия ташкилотлари ва партия группаларига ҳам тўлиқ тегишлидир.

Коммунистларнинг бурчи — партия группалари ташкилотчиларининг, цех ёки бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, партия бюроси фаолиятини атрофлича ишчанлик ва талабчанлик билан таҳлил қилишдан иборатдир. Энг муҳими, идеологик, сиёсий-тарбиявий ва ташкилий-партиявий ишларни янада такомиллаштириш учун, ижрони текшириш, социалистик мусобақага раҳбарликни кучайтириш масалаларини янада яхшилаш учун нималар қилиш лозимлигини аниқлаб олиш ўта муҳимдир.

КПСС XXVI съезди қарорларидан келиб чиқадиган қатъий талабларга қарамай, айрим партия ташкилотлари ўз ишларини жуда сусткашлик билан қайта қурмоқдалар. Партия ва иқтисодий ўқувнинг янги йилида бўладиган системасини комплектлаш тўғрисида ҳозирдан ўйламоқ керак. Пропагандистлар, лекторлар группаси, агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар составини пухта тайёрлаб қўймоқ лозим.

Баъзи корхоналар, цехлар, участкалар, хўжаликлар, бўлимлар, бригадаларнинг қолоқлик сабабларини чуқур ва ҳар томонлама текширмоқ зарур. «Танг жойлар»ни йўқотмоқ учун барча усул ва формалардан фойдаланмоқ керак. Партия ташкилотлари социалистик мусобақа таъсирчанлигини ошириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилсинлар.

Илмий-тадқиқот муассасалари ва ўқув даргоҳларида бўладиган партия ташкилотлари мажлисларида ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамлаш, илмий ечимлар самарадорлигини ошириш тўғрисида батафсил гап юритмоқ даркор.

Хизмат кўрсатиш соҳалари партия ташкилотларидан катта вазифаларни ҳал қилиш талаб қилинади. КПСС XXVI съезди талабларини бажара бориб, улар савдо корхоналари, маиший, умумий овқатланиш тармоқлари иши устидан назоратни кучайтиришлари лозим. Меҳнат аҳлининг ишчанлик кайфияти баайни шу масалаларга боғлиқ эканлигини унутмайлик.

Коммунистларнинг биронта танқидий мулоҳазаси ёхуд таклифи партия ташкилотлари эътиборидан четда қолиши мумкин эмас. Зеро, танқид ва ўз-ўзини танқид — камчилик ва нуқсонларни тугатишнинг синалган воситасидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида шундай деди: «Партия аъзолари белгиланган соатларда ўтириб, олдиндан таййнлаб қўйилган нотиқларнинг сўзини эшитиш учунгина йиғилишга келадиган бўлса, партия ташкилотларининг иши чинакам самарали бўлиши мумкин эмас. Ҳар бир партия комитетининг пленуми каби, партия йиғилиши ҳам энг муҳим масалаларнинг ҳаммаси чуқур, жиддий муҳокама қилиниши лозим бўлган жойдир».

Барча партия ташкилотлари бу кўрсатмаларга амал қилишлари шарт. Ҳисобот ва сайловларга иложи борича кўпроқ коммунистларни жалб қилайлик, белгиланган ҳамма тадбирлар тўлиқ адо этилсин, маълум участкага жавоб берадиган ҳар бир коммунист ўзининг партиявий топшириғини белгиланган муддатда бажарсин.

Партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларини обрў-эътиборли, муносиб, ишни жонлантиришга қодир одамлар бошқаришига эришиш учун барча чораларни кўриш биринчи галдаги вазифадир.

Ҳисобот ва сайловлар партия ташкилотлари фаолиятининг жиддий кўриги, янада чиниқиш имтиҳонидир. Шаҳар ва район партия комитетлари бу муҳим кампанияни ўзларининг қатъий назоратлари остига олишлари керак.

Шак-шубҳа йўқки, областимиз партия ташкилотларида бўладиган ҳисобот-сайловлар уларнинг жанговарлигини янада оширишга хизмат қилади, КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини оғишмай, тўла-тўкис бажаришда, социалистик мусобақа самараларини намойиш қилишда, ўн биринчи беш йиллик планлари ва мажбуриятларини сўзсиз адо этишда янги куч ва қувват бахшида этади.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети колхозлар, совхозлар, чорвачилик фермалари ва комплекслари ўртасида чорвачилик маданиятини юксалтириш бўйича ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1981 йил биринчи ярим йиллик якунларини кўриб чиқди.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда 500 сўм пул мукофоти **Пискент районидаги 1-«Пискент» совхозининг сутчилик комплексига** (бошлиғи З. Рашидов, партия ташкилоти секретари Ғ. Орипов, ўртоқлар) берилди. Бу комплексда давлатга гўшт сотиш ярим йиллик плани 186,4 процент, сут сотиш плани 110,4 процент бажарилди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришилиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди.

Қуйидаги чорвачилик комплекслари коллективлари область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг дипломлари ҳамда 300 сўм пул мукофотлари билан тақдирландилар:

— **Бекобод районидаги Ленин номли колхозининг сутчилик комплекси** (бошлиғи К. Усмонов, цех партия ташкилоти секретари С. Ўринбоев ўртоқлар). Бу комплексда давлатга гўшт сотиш ярим йиллик плани 244,3 процент, сут сотиш плани 116,9 процент бажарилди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди;

— **Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг сутчилик комплекси** (бошлиғи Б. Ким, цех партия ташкилоти секретари Л. Е. Романова). Бу комплексда давлатга гўшт сотиш ярим йиллик плани 167 процент, сут сотиш плани 110,8 процент бажарилди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришилиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди.

Қуйидаги коллективларга область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг фахрий ёрлиғи ҳамда 200 сўм пул мукофоти берилди:

— **Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг сут-товар фермаси** (мудири Р. Шукуров, цех партия ташкилоти секретари М. Абдуллаева). Бу ферма коллективи давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини 279,8 процент, сут сотиш планини 118 процент бажарди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришилиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди;

— **Янгийўл районидаги Ленин номли колхозининг сут-товар комплекси** (бошлиғи К. Хидиров, цех партия ташкилоти секретари У. Баҳодиров). Бу комплексда давлатга гўшт сотиш ярим йиллик плани 198 процент, сут сотиш плани 102 процент бажарилди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришилиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди;

— **Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозининг сут-товар фермаси** (мудири ва цех партия ташкилоти секретари К. Дўстмағамбетов). Бу фермада давлатга гўшт сотиш ярим йиллик плани 102,5 процент, сут сотиш плани 102,3 процент бажарилди. Чорвачиликни юритишда юксак маданиятга эришилиб, моллар бош сони кўпайтирилди, маҳсулдорлиги оширилди.

Юксак чорвачилик маданиятига эришиш учун ўтказилган область социалистик мусобақасининг ғолиби бўлган бу коллективларга «Намунали чорвачилик комплекси», «Намунали чорвачилик фермаси» фахрий номи берилди.

Область план бўлими ва область матлубот жамиятига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Пискент районидаги 1-«Пискент» совхозига битта енгил автомашина, Бекобод районидаги Ленин номли ва Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозларига гиламлар ажратиш топширилди.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети районлар, совхозлар, колхозлар ўртасида озуқа тайёрлаш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг июль ойи иккинчи ярми якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўстонлиқ районида** (район партия комитети секретари **Ю. А. Ҳайдуров**, район ижроия комитети раиси **А. А. Айдарқулов**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи **З. Саидкаримов**, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси **К. Молдабоев**, район комсомол комитети секретари **Т. В. Оқилов** ўртоқлар) қолдирилди. Бу район меҳнаткашлари июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда 8,8 процент, ўт уни тайёрлашда 10,4 процент ўсишни таъминладилар ва сенаж бостириш топшириғини 103,2 процент бажардилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Паркент районидаги «Бўстон» совхозига (директори **Т. Махаматов**, партия комитети секретари **З. Йўлдошев**, ишчилар комитети раиси **Ф. Саъдуллаев**, комсомол комитети секретари **С. Йўлдошева** ўртоқлар). Бу совхоз ишчилари июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда 54 процент, беда хашаги тайёрлашда 48,5 процент ўсишни таъминладилар ва дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғини 124,7 процент, беда хашаги бўйича 190 процент, табиий пичан бўйича 116,7 процент бажардилар.

Байроқ Орджоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан олиб берилади.

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозига (раиси **Қ. Умаров**, партия комитети секретари **Ё. Камолов**, касаба союз комитети раиси **А. Турсунов**, комсомол комитети секретари **Н. Исмоилов** ўртоқлар). Бу колхоз аъзолари июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда 34,9 процент, шу жумладан беда хашаги тайёрлашда 71,4 процент, ўт уни тайёрлашда 52 процент ўсишга эришдилар ва сенаж бостириш топшириғини 123 процент бажардилар. Дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 109,3 процент, сенаж бостириш топшириғи 123,2 процент, ўт уни тайёрлаш топшириғи 117,6 процент адо этилди.

Байроқ Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бўстонлиқ районига, Паркент районидаги «Бўстон» совхозига ва Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

● БЕКОБОД районидаги «Коммунизм» колхозининг Умар Абдуллаев бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси далаларида иш қизғин. Механизаторлар Ш. Ҳасанов, К. Палвонов ва А. Мирзааҳмедовлар пишиб етилган маккажўхори донини тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Суратларда: бригада бошлиғи У. Абдуллаев механизаторлар билан ҳосил сифатини кўздан кечиряпти; ўрим пайти.

М. Қорабеков фотолари.

ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАР ЎРТАСИДА ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

Қарор топган эзгу анъанага кўра 10 август куни қардош пахтакор республикаларининг ўзаро текшириш делегациялари Ўзбекистонга келди.

Озарбайжон ССР делегациясига Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети сув хўжалиги ва сув хўжалик қурилиши бўлимининг мудири З. Ф. Мусаев бошчилик қилмоқда. Бу делегация Тошкент, Самарқанд, Наманган ва Жиззах областларининг қишлоқ меҳнаткашлари социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликларини текширади.

Тожикистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Х. Н. Насриддинов бошчилик қилаётган Тожикистон вакиллари Андижон, Фарғона, Сурхондарё ва Сирдарё областлари дала ва фермаларининг ходимлари зиммасига қабул қилган мажбуриятларни қандай адо этаётганликларини текширмоқдалар.

Туркманистон делегацияси Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро, Қашқадарё областларининг колхоз ва совхозлари социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганини текширишга киришди. Делегацияга Туркманистон ССР қишлоқ хўжалиги министри Г. Г. Гурбанов бошчилик қилмоқда.

Айни вақтда Ўзбекистоннинг ўзаро текшириш делегациялари Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистонга жўнаб кетди.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Т. ЖИВКОВ БИЛАН ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев қисқа муддатли дам олиш учун Совет Иттифоқига келган БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков билан 7 август куни Қримда учрашди.

Л. И. Брежнев билан Т. Живков КПСС ва БКПнинг сиёсий ташкилотчилик ҳамда идеология соҳасидаги ишлари тўғрисида, КПСС XXVI съезди билан БКП XII съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар.

Социализм-жўшқин жамият. Бу жамият доимо ривожланиб бормоқда. Социалистик ва коммунистик қурилиш жараёнида вужудга келадиган янги вазифалар партиянинг бу вазифаларга чуқур ижодий ёндошувини талаб қилади. Конкрет мамлакатнинг миллий хусусиятлари социалистик ривожланишнинг муштарак қонуниятлари билан мувофиқлаштирилган тақдирда бундай ёндошув кутилган натижаларни беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг Софияда бўлиб ўтган 35 сессияси социалистик давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтиришнинг янги истиқболларини очганлиги қайд этиб ўтилди.

Учрашув чоғида СССР билан БХРнинг экономика соҳасидаги ҳамкорлигини чуқурлаштиришга доир янги тадбирлар белгиланди. Совет Иттифоқи металлургияни ривожлантиришда шунингдек Болгария индустрияси ишлаб чиқариш қувватларини тўлиқ ишлатишда Болгарияга ёрдам беради. Болгария Совет Иттифоқига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришни кўпайтиради, СССР территориясида газ қувури, кон-бойитиш корхоналари ва бошқа баъзи муҳим объектлар қурилишида актив иштирок этади.

Л. И. Брежнев билан Т. Живков актуал халқаро проблемаларни муҳокама қилдилар.

СССР ва БХР халқаро ишларга империалистларча ёндошувни рад этадилар. Ер юзида соғлом сиёсий иқлимни сақлаб қолиш — катта ва кичик давлатларнинг муштарак вазифасидир. Вужудга келган шароитда қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва босқичма-босқич қуролсизланиш тинчликнинг калитидир. Болгария ядро қуролларини, шунингдек бошқа турдаги қурол-яроғларни чеклаш юзасидан амалий жиддий музокаралар олиб бориш учун изчил курашаётган СССРнинг позициясини қатъий қўллаб-қувватламоқда.

СССР билан БХР Европанинг баъзи районларида, шу жумладан Болқонда ядросиз зоналар вужудга келтириш кескинликни юмшатишга яхши хизмат қилган бўлур эди, деб ҳисоблайдилар. Совет Иттифоқи Болгариянинг Болқон мамлакатлари ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга доир конструктив сиёсатига қўшилади.

СССР ва БХР инсоният олдида турган жаҳоншумул проблемаларни ҳал этиш учун барча давлатларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш тарафдорларидир. Гап ҳозирги цивилизация шароитида атроф-муҳитни, экологияни муҳофаза қилиш, энг хатарли касалликларга барҳам бериш, жаҳон океанини ўзлаштириш ва бошқалар тўғрисида бормоқда.

Аммо халқаро вазиятнинг чигаллашганлиги, қурол-яроғлар ҳамон тўпланаётганлиги, халқаро муносабатларда империализм жўрттага кучайтираётган ишончсизлик ва душманлик муҳити тинч ҳамкорликка тўсқинлик қилмоқда. Капиталистик давлатларнинг янги агрессив ҳарбий-сиёсий гуруҳларини тузишга ва шундай эски гуруҳларни, биринчи навбатда НАТОни кенгайтиришга уриниб кўрилмоқда.

Шундай бўлса ҳам тинчликни мустаҳкамлаш мумкин. Халқлар шуни истайдилар. Уларнинг хоҳиш-иродасини эътиборга олмаслик мумкин эмас. КПСС XXVI съезди олға сурган ва 80-йилларга мўлжалланган тинчлик программасида кескинликни юмшатиш, ишонч ва иноқликнинг конкрет йўли белгилаб берилган. Социалистик мамлакатлар бошқа давлатларнинг ҳам куч-ғайратлари халқаро хавфсизлик манфаатларига, уруш хавфини бартараф этишга хизмат қилган тақдирда бу давлатларни муносиб қадрлайдилар.

Л. И. Брежнев билан Т. Живковнинг учрашуви дўстлик ва қардошлик вазиятида ўтди ҳамда муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан фикрларнинг тўла бирлиги қайд этилди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, БКП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси С. Правчанов иштирок этдилар. (ТАСС).

ЭКОНОМИКА ТЕЖАМЛИ БЎЛСИН

ҲАР БИР ГРАММ ҲИСОБДА

ТЕЖАМКОРЛИК билан ишлаш, хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши муросасиз кураш олиб бориш, иш соатининг ҳар бир минутидан, ҳар грамм хомашё ва ёнилғидан оқилона фойдаланиш Тошкент тепловоз депоси ишчиларининг жанговар шоридир. Ҳар бир тепловоз дизель ёнилғиси ҳисобига ҳаракат қилади. Ёнилғини исроф қилмаслик эса depoдаги ҳар бир кишининг ўз вазифасига қандай муносабатда бўлишига, қандай ишлашига боғлиқ. Бундай тежамкор кишилар коллективда кўплаб топилади.

— Масалан, комсомол-ёшлар колоннасининг машинисти Р. Курамшинни олайлик. У ёш бўлишига қарамай кўпчиликка намуна кўрсатаётган йигитлардан,— дейди теплотехника инструктори Ҳ. Пачаев.—Ярим йил давомида 21 оғир юк поездида пландан ташқари 14 минг 233 тонна юкни белгиланган манзилларга етказиб берди ва 6 минг 40 килограмм ёнилғини тежаб қолди.

И. Исмоилов бошчилигидаги локомотив бригадаси эса бир йилда 7 минг 500 килограмм ёнилғи тежаш, 20 оғир юкли поездни манзилларга етказиб бериш мажбуриятини олган эди. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ 3254 килограмм ёнилғи тежашди, 18 оғир юкли поездларни ўз манзилига етказдилар.

Илья Исмоилов ўз касбининг моҳир устаси бўлиши билан бирга, жамоат ишларида ҳам актив иштирок этади. У depoдаги ҳар бир колоннанинг вакилларидан иборат 17 кишилик тежамкорлик Советига бошчилик қиляпти.

— Ҳар бир машинистни ёнилғини тежаб ишлатишга ўргатиш, қолоқликни йўқотиш Советнинг асосий вазифаларидан биридир,— дейди И. Исмоилов.— Биз ўз ишига хўжасизларча қарайдиган машинистлар билан алоҳида суҳбат ўтказамиз. Агарда бу ҳам ёрдам бермаса, исрофгарларни энг тежамкор машинистларга бириктиб қўямиз: улар биргаликда уч-тўрт рейсда бўлишади, ўз тажрибаларини, моҳирона ҳайдаш усулларини ўргатишади. Масалан, ёш машинистлар А. Абдуазимов ва П. Бибиназаров биринчи кварталда 250 килограммдан ёнилғини исроф қилишган эди. Улар билан бирга суҳбатлашдик... Ҳар икковини илғор тажриба мактабига жалб этдик, чакки бўлмади. Натижада иккинчи квартал якунлари бўйича улар салкам минг килограммга яқин ёнилғи тежаб қолдилар.

— Колоннамизнинг ярмидан кўпини билим юртини кечагина битириб келган ёшлар ташкил этади,— дейди колонна бошлиғи Т. Рўзиев.— 6 минг от кучига эга бўлган шундай улкан машинани бошқариш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Шунинг учун Г. Ибатуллин, В. Тягунов, Ҳ. Исамуҳамедов, Д. Тошмуродов, В. Уланов каби тежамкор машинистлар бу борада ёшларимизнинг энг яқин мураббийлари бўлиб қолишган.

Депо бўйича эса йил бошидан бери салкам 546 тонна ёнилғи тежалди. Коллективда бу соҳада олиб борилаётган ташкилий-техникавий тадбирлар муваффақиятлар гарови бўлмоқда.

Ш. НАБИХЎЖАЕВА,
ТошДУ студенти.

Сайфуддин Амарднинов. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг илғор ишчиларидан саналади. Социалистик мусобақа пешқадами йил бошидан бери мунтазам смена топшириқларини 140—150 процент бажариб келяпти.

В. Сироткин фотоси.

УВОҒИ ҲАМ УВОЛ БЎЛМАСИН

Маъмур, тўкин-сочин ҳаётимизга қарайман-у беихтиёр уруш йилларига тўғри келган болалигимни эслайман. Эр йигитлар фронтга кетиб, ҳамма оғирлик кексалар, хотин-қизлар ва биз болаларнинг зиммасига тушган даврда нон қадри беқиёс юқори эди. Эрта тонгдан қоронғу тушгунча оталаримиз ва акаларимизнинг тезроқ соғ-саломат қайтишлари, ғалабани яқинлаштириш учун меҳнат қилардик. Кичиккина тугунчага ўралган нон келган куни оилада бамисоли байрам бўлиб кетарди.

Мана, ўша қийин дамлар ортда қолди. Кўпгина ҳурматли қарияларимиз ўз кўзлари билан кўриб, бошларидан кечирганликлари учун тўй-маъракаларда, йиғинларда ҳамиша панд-насиҳат қилишади:

— Нонинг увоғи ҳам нон, исроф бўлмасин. Ерга тушса олиб кўзга суртинглар.

Уларнинг доно ўгитлари ҳамиша қулоғимизда. Посёлкамизда тўй-маросимлар ўтказиш бўйича тузилган доимий комиссия аъзоларининг асосий қисмини ҳам ер ва нон қадрини улуғлайдиган ҳурматли отахонларимиз, онахонларимиз ташкил этишади. Мавжуд етти маҳалланинг ҳаммасида ортиқча сарф-харажат, исрофгарчиликка қарши аёвсиз ўт очилган. Нон ишлаб чиқарувчи корхоналардаги маҳсулотларнинг сифати ҳам назоратда. Нон билан савдо қилувчи дўконларнинг ҳаммасига маҳсулотларни қабул қилишда сифатига алоҳида эътибор беришни доим уқтирамиз.

Посёлка Советининг март ойидаги сессиясида ҳам шу масала муҳокама этилди. Тўй комиссиялари дастурхонга нон қўйиш тартиби ҳақида қатъий йўл-йўриқлар беришган. Ҳозир Киров ва Беруний номли маҳаллаларимизда илгариги 700—1000 та ўрнига никоҳ тўйларида 300, нари борса, 400 та нон ёпилмоқда...

Юртчилик, ҳар жойда ҳар хил удум. Улар орасидан энг намуналиларини турмушимизда қўлласак, зарарли, беҳуда овораgarчилик келтириб чиқарадиганларига чек қўйсак —ҳаммамизга фойдали. Афсуски, ҳали айрим тўйларда ноўрин ишларни кўриб ранжийсиз. Мана, улардан бири,— айтайлик, ноз-неъматлар бисёр дастурхонга бир киши келиб ўтирди.

НОННИ УЛУҒЛАНГ

— Қани, меҳмон, нонга қаранг,— дея мулозамат кўрсатиб, нон ушатишга киришамиз. Ваҳоланки, дастурхонда ушатилган нонлар бўлади. Бу ҳол бошқа одам келганда яна такрорланади. Орада хизматдагилардан биронтаси келиб бурдаланган нонларни тезда йиғиштириб олади ёки четга суриб қўяди. Ўша пайтда:

— Қўйинг, синдирилгани ҳам етади,— дея эътироз билдирсангиз, «Э, муллака, нон одамдан азиз бўлибдими», деб яна нон синдиришга тутинадиганлар ҳам учрайди.

Натижада эрта билан тандирдан узилган иссиқ ноннинг суви қочади, тўй тугагач тоғора-тоғора нонлар қолиб кетади.

Хотин-қизларнинг тугун-терсаги туфайли даста-даста нонларнинг бекорга исроф бўлаётганлигини ҳам кўп кузатамиз. Тўғри, айрим маҳаллаларда бунга чек қўйиляпти. Бироқ, ҳали ҳам баъзилар тўйхонага саватни тўлдириб нон ўраб келишади, тоғорага қайтариб нон тўлдириб берилади. Натижада у қотади, эскиради, биронта сигири ёки қўй-эчкиси бор қўшнииникига олиб чиқиб берилади. Ҳатто айрим ҳолларда чиқинди, пўчоқлар орасидан ҳам нон бурдалари чиқади. Ахир бу нонтепкилик, инсофсизлик эмасми?!

Ана шунга ўхшаш исрофгарчиликлар афсуски ҳали бор. Тўқликка шўхлик бўляпти, маъмурчилик, хусусан биздаги нон сербгарчилигини бунчалик қадрламаслик, ризқ-рўзимизни хорлаш инсонларга муносибми? Нон исрофгарчилигига қарши курашни чинакамига авж олдириш керак. Бу курашдан четда турмаслик, бебаҳо ризқ-рўзимиз, табиат ва меҳнат неъмати бўлмиш нонни улуғлаш, увоғини увол қилмаслик ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Т. ЭРГАШЕВ,
Орджоникидзе районидаги халқ депутатлари Қибрай посёлка Совети ижроия комитетининг раиси.

ҲОСИЛ ВАХТАСИ

ПАХТА ПИШИБ ЕТИЛАЁТГАНДА...

Бундан бир неча йил илгари Жиззах чўлида янги пахтачилик совхози ташкил этилди. Унга «Уч қаҳрамон» деб ном қўйдилар. Бу ном — уч космонавт шарафига берилганди. Космонавтлар самонни забт этадилар. Бу ерда эса одамлар чўлни бўйсундирадилар.

Янги совхозни вужудга келтириш учун астойдил бўлиб жуда кўп куч-ғайрат сарфладилар. Қисқа вақт ичида юзлаб гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилди. Бу ерларга ҳаёт бахш этилди. Асрлар бўйи наф келтирмай қақраб ётган ерларга сув чиқарилди. Ҳар гектаридан 30—35 центнердан пахта ҳосили олина бошланди. Бугунги кунда чўлқуварлар янада юксак марраларни мақсад қилиб олганлар. Далаларда ҳосил чўғи яхши. Ҳар туп ғўзада 5—6 тадан бўлиқ кўсак, кўплаб гул ва ҳосил тугунчаларини кўриш мумкин.

Буларга осонликча эришилаётгани йўқ. Чўлқуварлар фақатгина пахта етиштириш билангина машғул бўлмайдилар, ўхтин-ўхтин табиий офат келтирадиган зарарларнинг ўрнини тўлдириш учун кураш олиб борадилар. Масалан, яқинда бўлиб ўтган дўл аралаш кучли сел натижасида «Уч қаҳрамон» ва унга қўшни С. Раҳимов номли совхозларда 2 минг гектардан ортиқ майдондаги пахта шикастланди.

Кекса-ю, ёш далага отланди. Насослар ёрдамида энг аввало ёмғир туфайли тўпланиб қолган сувлар чиқариб ташланди. Сўнгра ғўза тупларини биттама-битта кўтариб қўйдилар. Ана шундан сўнг тракторлар ишга тушиб кетди. Бироқ бу иш анча қийин кўчди. Гап шундаки, бу гал культиваторларнинг ишчи органлари ишга ярамай қолди. Ахир ғўза туплари кучли шикастланганди-да! Айрим ишчи органларни қайта тиклаш, алмаштиришга тўғри келди. Культиваторнинг қамрови торайтирилди, юмшатиш чуқурлиги узайтирилди. Қатор ораларига шамол яхши тегадиган бўлди. Икки-уч кун давомида ҳар гектарига 150—200 килограммдан аммофос солинди. Органик ўғитлар аралашмасидан тайёрланган шарбат оқизилди.

Ҳозир далаларни кўрган кишининг кўзи қувнайди. Ғўза туплари тез ўса бошлади. Шикастланган шохлар ўрнида янги шохлар ўсиб чиқмоқда. Сел ва дўлдан зиён кўрган барча хўжаликларда ана шундай натижаларга эришилаётир. Ғўза тупларидаги ҳосил пишиб етилмоқда.

— Пахтакорларимиз чарчаш нималигини билмасдан меҳнат қилдилар.— дейди Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров.— «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади, деб жуда тўғри айтишган. Ҳозирги кунда гап фақатгина олинган мажбуриятнинг бажарилиши устида бораётгани йўқ. Кўпгина хўжаликлар илгариги мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Жиззахликлар мамлакатга кам деганда 400 минг тонна пахта етказиб берадилар.

Ҳосил тақдири учун масъулиятни астойдил ҳис этиш бундай натижага, албатта, эришилишини таъмин этади. Табиат қанча кўп қийинчиликларни кўндаланг қилиб қўймасин, бу қийинчиликларга қарши зўр уюшқоқлик билан, аниқ мақсадни кўзлаб, қатъиятлик билан иш олиб бориш керак. Жиззахликлар буни яхши биладилар. Тадбиркорлик билан маҳорат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилиш — қийинчиликларни енгишда қўл келмоқда.

— Пахтакорларимиз деҳқончилик маданиятини анча оширишга эришдилар,— дейди Тошкент область Бўка райони партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов.— ҳозирги замон кучли техникаси, илғор тажриба, фан ютуқлари уларнинг хизматида. Бу имкониятлардан кўплар моҳирлик билан фойдаланмоқдалар. Бироқ, ҳали камчиликлар йўқ эмас. Шу туфайли ҳам ҳосилдорликда тафовут бор. Районимизда 287 та хўжалик ҳисобида ишлайдиган бригада ташкил этилган. Ҳар битта бригадада иккитадан звено иш олиб боради. Бу звенолар ҳар бирининг унумли меҳнат қилишига, қолоқларга доимо ёрдам беришга ҳаракат қилмоқдамиз. Ғўза парваришини давом эттириш билан бирга, пахтакорларимиз, терим техникасини ҳам мавсумга шайламоқдалар.

— Эрта тонгдан кечгача далада бўлсам ҳам,— дейди «Сурхон» совхози механизатори Ҳ. Шаропов,— бироқ, ўзимга тегишли комбайнни ремонт қилиш учун вақт топдим. Агрегат ҳозирги кунда дала шийпонида турибди. У ишга тўла шай. Мавсумда 600 тонна ингичка толали пахта теришни мўлжал қилиб қўйдим. Об-ҳаво анча ноқулай келди. Бироқ, қийинчилик чекинди. Бригадамизда пахта ҳосили мўл бўлмоқда. Ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил олишни кўзлаяпмиз.

Ўзбек пахтакорлари она-Ватанга 5 миллион 900 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олганлар. Улар шу кунларда ўз сўзларининг уддасидан чиқиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

И. МУҚИМОВ.
(«Правда», 10 август).

◆ ЧИРЧИҚ. Г. Мурзин трансформатор заводи механика участкасининг илғор токарларидан бири. У ишлаб чиқариш топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан бирга ёш ишчиларнинг қисқа вақт ичида тажрибали мутахассис бўлиб етишишларида ўз меҳнатини аямайди.

Е. Шальнев заводга келганига кўп бўлгани йўқ. Лекин тажрибали токарь Герман Алексеевич ёрдамида бу касбнинг нозик томонларини мукаммал ўрганди. Айни пайтда эса у устоз билан тенглашиб, социалистик мусобақа пешқадамлари сафида бормоқда.

УСТОЗГА ТЕНГЛАШИБ

Г. Мурзин бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш таклифи билан чиққан 15 ташаббускорларнинг бири. Бугунги кунда у 1982 йилнинг дастлабки ойлари ҳисобига маҳсулот топширяпти. Шогирди Е. Шальнев эса ёшлар ўртасида пешқадамликни қўлдан бермай смена топшириқларини мунтазам 120—130 процентга бажариб келяпти.

Корхона муваффақиятлари ҳақида гап кетганида биринчи навбатда Г. Мурзин, Е. Шальнев сингари ишлаб чиқариш илғорларининг номини тилга оладилар. Ўтган олти ой ичида трансформатор заводида пландан ташқари 682 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бунда илғорларнинг ҳиссаси айниқса салмоқлидир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **СОФИЯ.** Шумен шаҳридаги юк автомобиллари ишлаб чиқарувчи «Мадара» заводида Совет «ЗИЛ-130» юк автомобилларига Болгариянинг дизель двигателларини ўрнатишнинг янги технологияси ўзлаштирилди.

Сўнгги йиллар Совет Иттифоқи ва Чехословакиянинг техникавий ёрдами билан корхонани жадал кенгайтириш, реконструкция қилиш ва модернизациялаш даври бўлди.

● **КАНБЕРРА.** Австралия тараққийпарвар жамоатчилиги Япониянинг Хиросима шаҳри қурбонларини хотирлаш кунини нишонламоқда. Жамоатчилик урушга қарши «Қуролланиш пойгасига чек қўйилсин!», «Ядро қуроллари ман этилсин!», «Австралияда АҚШ базалари йўқ қилинсин!» шиорларини кўтариб намойишга чиқди.

Шу кунларда мамлакатнинг барча йирик шаҳарларида кўп минг кишилик намойиш ва митинглар бўлиб ўтди. Ғарбий Австралиянинг пойтахти Пертеда бўлиб ўтган митингда австралиялик тинчлик учун курашчилардан 7 мингдан зиёд киши қатнашди. Йиғилганлар олдида нутқ сўзлаган Австралия лейбористлар партияси раҳбарининг ўринбосари Л. Боуэн ядро қуролланиш пойгасининг кучайиб кетаётганлиги натижасида тинчлик жуда катта хавф остида қолганлигини уқтириб ўтди. У Австралия Вашингтонга кескин равишда: «Биз Американинг Совет Иттифоқи билан конфронтация сиёсатини қўллаб-қувватламаймиз» деб айтиши лозим, — деди.

● **ЛУАНДА.** Жанубий Африка Республикасидан олинаётган хабарларга кўра, шаҳарнинг бош кўчаси Порт-Элизабет районида кучли портлашлар рўй берган. Саккиз киши жароҳатланган. Районни полиция қуршаб олган.

Бундан аввал, пайшанба куни Жанубий Африка Республикасидаги бошқа бир порт шаҳар — Порт-Элизабетдан тахминан 200 километр нарида жойлашган Ист-Лондон марказида ҳам шундай портлашлар рўй берган.

[ТАСС, 10 август].

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЯКШАНБА КУНГИ ЧЕТ ЭЛ ВОҚЕАЛАРИ

● **ЛОНДОН**

Норозилик билдириб очлик эълон қилишда қатнашган тўққизинчи маҳбус Лонг Кеш қамоқ лагери зиндонларида ҳалок бўлди. Шимолий Ирландия шаҳарларининг католик геттоси аҳолиси бу хабарни эшитиб, Англия ҳукуматининг Ольстердаги мустамлакачилик сиёсатига қарши оммавий норозилик намойишлари уюштирди. 23 яшар Томас Макилви маҳбусларнинг ўзларига нисбатан сиёсий маҳбуслар статусини қўллаш ҳақидаги талабни бажаришдан бош тортаётган инглиз маъмурлари тутган ваҳшиёна йўлнинг навбатдаги қурбони бўлди. У очликнинг 62-кунида вафот этди.

● **ВАШИНГТОН**

Америка маъмурлари авиация линияларида ишловчи диспетчерлар касаба союзини тор-мор келтириш мақсадида ана шу касаба союзига ва у ўтказаётган забастовка қатнашчиларига қарши суд— маъмурий йўл билан жазолашни кучайтирмоқдалар.

АҚШ юстиция министрлиги шу пайтгача касаба союз активларидан 72 киши судга берилганлигини эълон қилди. Улар федерал маъмурларнинг биринчи талаби биланоқ турмага ташланиши мумкин. Федерал авиация бошқармаси вакилининг хабар беришича, шу кунгача забастовка қатнашчиларидан 6 мингдан ортиқ кишига ишдан бўшатилганлиги маълум қилинди.

● **САН-ХОСЕ**

Бу ерда халқ фронти Гватемаладаги қонхўр ҳукмрон режимининг навбатдаги жиноятларини фош қилди. Гватемала ватанпарварлари демократик ташкилотининг бу ерда тарқатилган баёнотида қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: Ромео Лукас режимининг қўшинлари июль ойининг охирида ҳиндлар яшайдиган Койа қишлоғи аҳолисидан 300 га яқин кишини отиб ташлади.

Ҳукмрон диктатура шу жазо операциясини яширишга уриниб, ҳарбийлар гўё «қўпорувчи унсурлар»га қарши ҳужум қилдилар, икки ўртадаги отишма вақтида «бир қанча қурбонлар бор» деб расмий суратда эълон қилди.

● **ПАРИЖ**

Франс-пресс агентлиги Гамбия пойтахти Банжулдан хабар беради: Сенегал қўшинлари 30 июлда Гамбияда давлат тўнтариши ясашга уринган қўзғолончиларни ушлаб олиш мақсадида қидирув операцияларини қизғин давом эттирмоқдалар.

Сенегал ҳарбий қўмондонлигининг расмий вакили бундай деди: революция олий кенгаши билан алоқа боғлашда гумондор деб топилган юздан ортиқ киши қамоққа олинди. Аммо тўнтаришга раҳбарлик қилган Кукли Самба Саньяннинг қаерда эканлиги маълум эмас. Йўлларда ҳужжатлар қаттиқ текшириб кўрилмоқда.

АФП агентлигининг маълумотларига кўра, ўлдирилганларнинг умумий сони 500 кишидан ҳам ошиб кетди. Улар орасида Африкада адолат учун кураш ҳаракатининг бошлиғи Коро Сала ва революцион социалистик меҳнат партиясининг бошлиғи Ж. Л. Жорж ҳам бор. Ана шу икки партия ўтган йилнинг куз фаслида тақиқлаб қўйилган эди.

(ТАСС).

Вьетнам Социалистик Республикаси. Вьетнамда рус тилини ўрганувчилар сони тобора кўпаймоқда. Яқинда Москвада рус тили бўйича ўтказилган IV халқаро олимпиадада вьетнамлик ёшлар учта олтин ва иккита кумуш медални қўлга киритишди. Суратда: олимпиада ғолиблари.

ВИА—ТАСС фотоси.

АҚШ БИЛАН ХИТОЙНИНГ ХАТАРЛИ ИТТИФОҚИ

«Международная жизнь» журнали 1981 йилги 8-сонида шу сарлавҳа остида берган мақоласида жумладан бундай дейилади:

Ғарбнинг, ва, аввало АҚШнинг агрессив доиралари Пекиндаги раҳбарларнинг Советларга қарши сиёсатидан жаҳон социализми ва озодлик ҳаракатига қарши ялпи кураш манфаатлари йўлида фойдаланиб қолиш ниятида яна манфур «Хитой картаси»ни ўйнамоқдалар. Шу сиёсий ўйинда империалистик доиралар Пекинга қурол-яроғ, техника билан ҳақ тўлашга тайёр туриб, бундай ҳаракатлар халқаро вазиятни беқарор қилиши, жиддий халқаро можароларга сабаб бўлиши ва пировард натижада шу хатарли сиёсатни бошлаганларнинг ўзларига қарши қаратилишидан кўз юммоқдалар.

Журнал яқинда Пекин ва Вашингтон ўртасидаги ҳарбий — сиёсий тил бириктиришни чуқурлаштириш йўлида яна бир қадам қўйилганлигини, уқтириб ўтади. Кескинликни юмшатишни барбод этиш, ялпи тинчликка хавф солувчи можаролар чиқариш мақсадида Хитойнинг Советларга қарши йўлидан фойдаланишдан иборат қалтис ўйинда манфур «Хитой картаси» билан яна бир юриш қилинди, яъни АҚШ давлат секретари А. Хейг Хитойга бориб келди.

Америка—Хитой ҳарбий сиёсий ҳамкорлигини тайёрлаш ва ривожлантиришда икки асосий босқични кўрсатиб ўтиш мумкин: Биринчиси—60-йилларнинг ўрталаридан 70-йилларнинг иккинчи ярмига қадар ўтган босқич бўлса, иккинчиси 1978 йилнинг тахминан ўрталаридан ҳозирги вақтгача бўлган босқичдир.

Шуни айтиш керакки, Хитой — Америка муносабатлари «муқобил» йўлдан ривожланишининг бошиданоқ Пекиннинг ташқи иқтисодий алоқалар соҳасидаги манфаатлари муайян ҳарбий-техник йўналиш касб этди.

АҚШ билан ХХР ташқи сиёсатида милитаристик кучлар активлашганлиги оқибатида уларнинг ҳарбий-сиёсий иттифоқи кучайди. Хитойнинг Вьетнам Социалистик Республикасига қилган қароқчилик ҳужуми тескари алоқа ҳам борлигини: Америка билан Хитойнинг яқинлашуви пекинлик гегемончиларни ҳарбий авантюраларга рағбатлантираётганлигини тасдиқлайди. Хитойнинг ҳарбий доктринасида рўй берган ўзгаришлар империалистлар билан ҳарбий-сиёсий иттифоқнинг бевосита таъсири натижасида рўй берди. Бу ўзгаришлар 70-йилларда айниқса кўзга ташланди. Уларнинг моҳияти аввало Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига қарши (ракета — ядровий ёки оддий) урушни тайёрлашдан иборатдир. Пекин пропагандасининг сиёсий тилида «Икки буюк давлат»— СССР билан АҚШга қарши кураш тўғрисидаги тезис «гегемонизмга қарши кураш» тўғрисидаги моддага алмаштирилиши билан Америка империализми «Хитой халқининг революцион ғалабаларига ҳарбий хавф эҳтимоли» бор деб, ўзга давлатларни чўчитмоқчи бўляпти. Хитой шу мамлакатлар билан муносабатларини умуман Советларга қарши негизда империализм билан иноқликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан иборат асосий ташқи сиёсий вазифани бажаришга тобора кўпроқ даражада бўйсундирмоқда.

1979 йилнинг охири — 1980 йилнинг бошларида Хитой билан АҚШнинг ҳарбий-сиёсий иноқлиги янада кучайди. Империализм тинчлик ва социализм кучларига қарши курашни тағин ҳам зўрайтириш, ҳарбий хавфни камайтириш ва қуролланиш пойгасини чеклаш борасидаги халқаро куч-ғайратларни бўғиб қўйиш учун дўст Афғонистонга Совет Иттифоқи берган ёрдамдан бир баҳона сифатида фойдаланди. Пекин эса Советларга қарши ашаддий кампанияга қўшилибгина қолмай, империалистик реакциянинг содиқ гумаштаси эканлигини амалий хатти-ҳаракатлари билан тасдиқлади. АҚШ билан Хитой куч-қувватларини бирлаштириб Покистон территориясида аксилинқилобчи босмачилар тайёрлайдиган 30 га яқин махсус «база» ва 50 га яқин таянч пунктларини туздилар. Афғонистон аксилинқилобчиларининг кўп қисми Синцзянда Хитой инструкторлари раҳбарлигида ўқитилди.

АҚШнинг ўша вақтдаги мудофаа министри Г. Брауннинг Хитойга қилган визити ва унинг Хитой раҳбарлари билан олиб борган музокаралари Пекин ҳамда Вашингтон жануби-шарқий Осиёдаги бошқа бир «қизғин нуқта»да ҳам вазиятнинг барқарор бўлишига қаршилик кўрсатиш учун келишиб йўл тутиш ниятида эканлигини тасдиқлади. Хитой раҳбарлари у ерда Америка ҳарбий кучлари сақлаб қолинишини бажонидил ёқлаб турибдилар.

Вашингтондаги расмий арбоблар империалистик реакция билан Пекиндаги гегемончилар ўртасида ҳарбий-сиёсий шерикчилик чуқурлашиб бораётганлиги тўғрисида гапириб, айни бир вақтда «биз иттифоқчи эмас, дўстмиз» қабилидаги гаплар билан ниқобланмоқдалар, деб давом қилади журнал.

Хитой гегемончилари қўлига замонавий қурол-яроғ бераётган кишилар Пекин тутадиган сиёсатга таъсир кўрсатиш имкониятига эга бўламиз, унинг экспансиячилигини асосан шимолга томон буриб юборамиз, деб ўйлаётган бўлсалар керак. Чучварани хом санаяптилар. Хитойни милитарлаштиришнинг хавфи шундан иборатки, Американинг Хитой қўлидаги қурол-яроғи аввало бир мунча кичик давлатларга қарши қаратилади, жумладан булар орасида Американинг иттифоқчилари ҳам бор. Ҳозир Рейган маъмурияти ана шу милитарлаштириш йўлидан бормоқда, «Хитойни жануби-шарқий ва жанубий Осиёдаги территорияларга даъволарини амалга оширишга ундаяпти, дейиш мумкин.

Хитойга қурол сотиш «ниҳоятда қалтис ўйин», деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, бундай йўлнинг салбий томони ҳам бўлиб, у пировард натижада Қўшма Штатлар бошига янги-янги кулфатлар келтириши мумкин.

Совет Иттифоқи Хитойга Американинг қурол-яроғи, ҳарбий техникаси ва технологиясини топшириш режаларига бефарқ қараб тура олмайди. Бу нарса Хитойнинг бошқа қўшниларини ғоятда ташвишлантиради. Осиё мамлакатлари Хитойнинг ҳарбий потенциалини кўпайтириш — экспансиячилар қўлига қурол беришдан иборат эканлигини биладилар. Бу мамлакатларга Пекиндаги ҳозирги режимнинг буюк давлатчилик шовинизми биринчи навбатда хавф солиб турибди.

Совет Иттифоқи вужудга келаётган вазият тақозо этган чораларни кўраверади. Совет Иттифоқи иғвогарликларга учмай ўзини, дўстлари ва иттифоқчиларининг манфаатларини ҳимоя қилабилишига ҳеч кимда шубҳа бўлмаслиги керак, деб хулоса чиқаради журнал.

(ТАСС).

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАР ЁРДАМИДА

Валентина Васильевна хонага кирди-ю, стол устида ётган яна бир рапортга кўзи тушди. Унда қуйидаги жумлалар қайд этилган эди: «Мактабимиз тўла капитал ремонтдан чиқарилди. 210-мактаб директори В. В. Зинченко».

Район халқ маорифи бўлими вакилининг чеҳраси очилиб кетди. Демак яна бир ўқув даргоҳи машғулотлар бошланишига тахт. У 13 та мактаб, 17 та мактабгача тарбия муассасаларининг тўла ремонтдан чиқарилганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб беҳад қувонди.

Бу йил мактаблар ремонти учун район бўйича 740 минг сўм пул ажратилган эди. Шу билан бирга бу йилларда оталик ташкилотларнинг ҳам роли катта бўлди. Тошкент трактор заводи 211-мактабни сифатли ремонтдан чиқаришга катта ҳисса қўшди. Лак—бўёқ заводи эса 130, 99-мактабларнинг капитал ремонти учун қурилиш материаллари етказиб берди. Шундай ёрдам туфайли райондаги кўпгина мактаблар, жумладан, 187, 210, 140, 113-мактаблар ўқув йили бошланишидан бир ой олдин ишни тугатиб, ўз ўқувчиларини кутиб олиш учун шай турибдилар.

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, бу янги ўқув йилида Куйбишев районидаги мактаблар сони яна биттага кўпаяди. 2-Қорасув массивида 1567 ўринли янги мактаб ўқувчиларни ўз бағрига олади. Қурувчиларнинг бу қимматли совғаси болаларнинг қувончига қувонч қўшиши шубҳасиз.

Д. ҚОДИРОВА

Германия Демократик Республикаси. Мамлакатнинг Болтиқ денгизидаги энг йирик Росток портини замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш ишлари давом этмоқда. Бу ерда 100 минг тонна дон, ем-хашак ва балиқ уни сақланадиган 72 омбор қурилмоқда.

АДН—ТАСС фотоси.

Юксак турмуш маданияти учун

САҲИФА № 5

ЗАМОНАВИЙ ҚИШЛОҚЛАР ҲАЁТИМИЗ КЎРКИ

Бундан ростмана тўққиз йил аввал Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Республика колхозларида хутор системасини тугатиш ва капитал қурилишни тубдан яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Ўтган давр ичида областимизда бу борада қатор ишлар амалга оширилди. Аввало ҳар бир колхоз ва совхоз капитал қурилиш бўйича ўзининг бош планига эга бўлди. Янги қишлоқ посёлкаларини барпо этишда, кўрки ва мазмуни жиҳатидан замон талабларига жавоб берадиган архитектура ансамблларини яратиш, турар-жойлар бунёд этишда дала меҳнаткашларининг турмуш тарзини тўла ҳисобга олишга эътибор кучайди.

Маълумки, қишлоқни комплекс ривожлантириш бўйича ишлар — колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш, турмуш маданиятини мунтазам ривожлантириб бориш, ғоявий-сиёсий ишлар даражасини юқори поғонага кўтариш учун курашда ўз ифодасини топади. Зероки, иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликларгина яккам-дуккам, плансиз қурилган бостирмаларни бузиб ташлаб, аҳолини истиқболли посёлкага кўчира олардилар.

Бу иш бизда анча муваффақиятли ташкил этилди. Тошкент область партия комитети, область ижроия комитетининг бевосита ғамхўрлиги ва изчиллиги туфайли ҳар бир район, колхоз ва совхоз ўзининг иқтисодий ва социал комплекс ривожлантириш планига эга бўлди ва бу режалар асосида капитал қурилиш ишлари олиб борилди. Шу тариқа тарқоқ қишлоқлар ўрнида замонавий архитектура асосида деҳқоннинг дидига ва янгича турмуш тарзига мос келадиган ўнлаб шаҳар типидаги посёлкалар бунёд этилди. Қибрай, Калинин, Гулбаҳор, Зафар сингари районлар марказлари, Янгийўл районидаги «Ленинизм», Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозларининг марказий усадьбалари ва бошқалар ана шундай посёлкалардир. Бундай кўркам кўринишга эга бўлган «митти шаҳарчалар» Ғалаба, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон, Оққўрғон районларининг қатор хўжаликларида ҳам қад кўтармоқда. Ҳар қандай посёлка аввало лойиҳада туғилади. Агар у бошиданоқ қулай, сермазмун ва шинам бўлса, киши дилига ором бағишлайди, кўзларни қувнатади. Шу жиҳатдан олганда «Ўзгипросельхоз» институти лойиҳачилари ишлаб берган лойиҳаларни ҳар томонлама гўзал ва мукаммал дейиш мумкин. Лойиҳачилар янги қурилишларда аҳоли учун зарур бўлган маиший хизмат кўрсатиш, медицина, савдо комплексларининг ҳам бўлишига кўпроқ эътибор бермоқдалар. Улар посёлкаларни табиий газ, водопровод суви билан таъминлашни тезлаштирадиган лойиҳалар тайёрламоқдалар. Энг муҳими шуки, замонавий посёлкаларнинг қад кўтариши билан қанчадан-қанча хуторлар барҳам топиб, экин майдонлари кўпайиб бормоқда.

Хусусан ўтган беш йилликнинг ўзида областимизда 201 та хутор тугатилди ва 537 гектар ер экин майдонлари учун бўшатиб берилди. Янги посёлкалар бунёд этишда районлараро ташкил этилган социалистик мусобақа муҳим роль ўйнамоқда. Энг шинам қулай ва чиройли қишлоқ шаҳарчалари кўрикларда ғолибликни қўлга киритмоқдалар.

Масалан, 1979 йили Янгийўл районидаги «Ленинизм», Коммунистик районидаги «Ленинский путь», Ғалаба районидаги «Огонёк» Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларининг марказий посёлкалари кўркамлиги ва яхши сақланганлиги учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломлари ва олтин, кумуш, бронза медаллари билан мукофотланди.

Областимизда кооператив уй-жойлар қурилиши ҳам кенгаймоқда. Бунда қишлоқ меҳнаткашлари талаби, маҳаллий шароит тўла ҳисобга олиняпти. Хусусан, «Қуёшли», «Ўзбекистон» типидаги кўп хонали турар-жойлар барчага манзур бўлаётир. Ҳозир областда 61 та қурилиш кооперативининг 28 таси ана шундай уй-жойларни барпо этиш билан шуғулланмоқда.

— Ўнинчи беш йилликда областда 67 минг 300 ўринли умумий таълим мактаблари, 18 минг 800 ўринли боғча ва яслилар қурилди. Кўплаб даволаш муассасалари ишга тушди.

Янги беш йилликда областимизда қишлоқ қурилиши янада кенгаяди. Ўз кўрки жиҳатдан шаҳардан қолишмайдиган посёлкалар бунёд этилади. Уларда замон талабига монанд бўлган маданият уйлари, клублар, кутубхоналар, маиший хизмат, савдо, медицина муассасалари ишга тушади. Хуторларни тугатиш янада активлашади. Қурувчиларнинг бутун куч ва ғайрати партия XXVI съезди белгилаган улкан вазифаларни амалга оширишга қаратилади.

А. УМАРОВ,
область ижроия комитети қурилиш ва архитектура ишлари бўйича бўлим мудири.

Областимиз қишлоқларининг кўрки йилдан-йилга ўзгариб бормоқда, плансиз қурилган, эски, кўримсиз қишлоқ ва посёлкалар ўрнига бош план асосида уй-жойлар ва бошқа маданий-маиший бинолар қурилмоқда. Хуторлар тобора камайиб, замонавий архитектура талабларига монанд кўркам аҳоли пунктлари барпо этилаётир. Кенг, равон кўчалар, ҳиёбонлар, истироҳат боғлари, маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш муассасалари, мактаблар, боғчалар бугунги янги қишлоқларимизнинг ҳуснига-ҳусн қўшмоқда.

Аҳоли, айниқса, қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданиятини юксалтириш, ҳозирги даврнинг энг муҳим муаммоларидан биридир. Шунинг учун ҳам клублар, кутубхоналар ҳамда дала шийпонларининг ишини яхшилашга кундалик эътибор берилаётир. Медицина, маданият ва маиший, савдо хизматини кескин яхшилаш учун жиддий кураш бораётир. Медицина, маданий ва маиший, савдо хизҳаларида катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Бугунги саҳифада қишлоқдаги юксак турмуш маданияти ҳақида ҳикоя қилувчи айрим материалларни эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

ҚУВОНЧЛИ РАҚАМЛАР

Ўтган беш йилликда областимиз меҳнаткашларининг саломатлигини мустаҳкамлаш борасида анчагина тадбирлар амалга оширилди. 2900 койкали 26 шифохона, 3 минг кишини бир йўла қабул қила оладиган ўнта поликлиника, 26 та дорихона қурилди. Кўплаб фельдшерлик-акушерлик пунктлари ишга туширилди.

Областимиз аҳолисига бугунги кунда 3814 врач ва 15 минг нафарга яқин ўрта медицина ходими хизмат қилмоқда.

Келгусида рақамлар янада ортади. Хусусан ўн биринчи беш йилликда 4870 койкага мўлжалланган 37 шифохона, бир сменада 7460 беморни қабул қила оладиган поликлиникалар, 7 та болалар поликлиникаси ишга туширилади. Қишлоқда 40 та амбулатория, 38 та фельдшерлик пунктлари ва аёллар учун бир неча консультация бўлимлари фойдаланишга топширилади.

◆ ЯНГИ АРХИТЕКТУРА АСОСИДА

◆ НОВАТОРЛАР ИБРАТИ — ЁШЛАРГА МАКТАБ

◆ ПЕДАГОГ УЙЛАРИ

◆ ГЎЗАЛЛИК ОЛАМИГА САЙР

◆ ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ

◆ ЗИЁКОРЛАР ДАЛАДА

◆ АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИ ҲАМИША ЭЪТИБОРДА.

Суратларда: (юқоридан) Ўрта Чирчиқ районининг «Ленин йўли» колхозидаги Маданият уйининг ташқи кўриниши. Яқинда хўжаликда қад кўтарган 280 ўринли болалар боғчасида қувноқлар яйраши учун ҳамма шароит муҳайё.

А. Абалян фотолари.

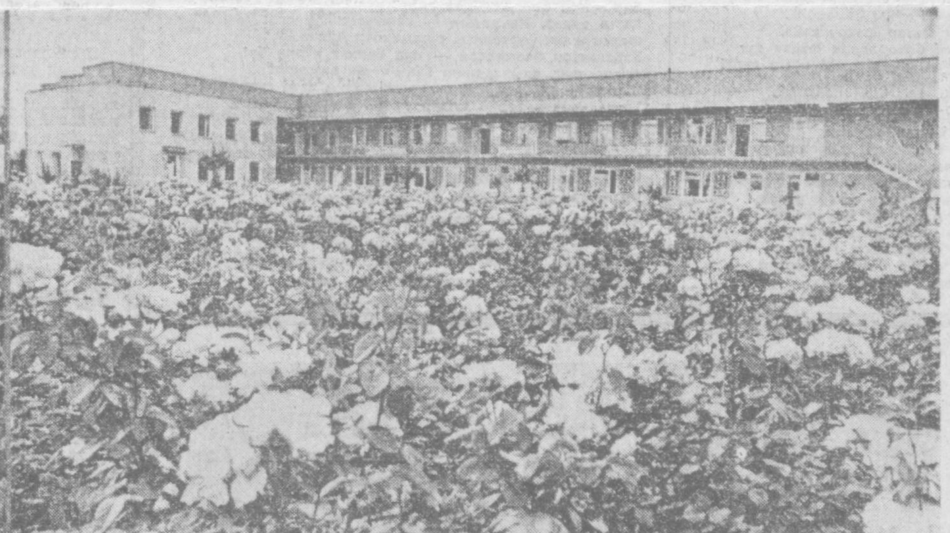

ШОНЛИ АНЪАНАЛАР — ҲАЁТГА

УЧ АВЛОД УЧРАШУВИ

Колхозларимизда ёшларни меҳнат новаторларининг шонли анъаналари руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилган. Яқинда клубда уч авлод учрашувини ўтказдик. Кечада колхоз правлениесининг раиси — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғун Мирзаев, донгдор сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Мунаввар Исоқова, машҳур чорвадор КПСС XXVI съезди делегати Волида Мусаевалар иштирок этишди.

Улар ёшларга ўзларининг меҳнат йўллари, эришаётган муваффақиятларининг сири тўғрисида гапириб бердилар.

Бундай учрашувлар мактабни битириб чиққанлар учун айниқса фойдали бўлмоқда. Ўқувчилар дала ва ферма ишлари билан боғлиқ бўлган касбларни танлаб, колхозда қолмоқдалар ва хўжалик меҳнат шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар.

Д. ЙЎЛДОШЕВА,
Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари.

БУГУНГИ «И Й К»

Сўнгги йилларда Ийк қишлоғи таниб бўлмас даражада гўзеллашиб кетди. Қишлоқ марказида қад кўтарган қўш қаватли санъат саройи, икки қаватли «Баҳор» универсал магазини, 800 ўринли ёзги, 500 ўринли қишки кинотеатр колхознинг маъмурий ва бошқа бинолари қишлоқ кўркига кўрк қўшиб юборди. Айниқса, маданият комплексининг қурилиши ва ишга туширилиши колхозчилар учун катта совға бўлди. Бу ерда уларнинг баракали меҳнат кунларидан сўнгги бўш вақтларини хушчақчақ ўтказишлари учун барча шарт-шароитлар яратилган. Ҳар оқшом комплекснинг 600 ўринли томоша зали, катта китоб фондига эга бўлган кутубхонаси, спорт машғулотлари ўтказиш хоналари, москвалик рассомлар ҳадя этган суратлар галереяси зали одамлар билан гавжум бўлади.

— Комплексимизда ёшларни Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлари, чақирилувчилар куни, йигитларни Совет Армияси сафига кузатиш, ёшларни колхозчиликка қабул қилиш, пенсияга кузатиш, ёшлар ўртасида никоҳни қайд қилиш каби маросимлари тантанали суръатда ўтказилади, — дейди «Ленинский путь» колхози партия ташкилотининг секретари Ж. Файзуллаев. — Бадиий ҳаваскорларимиз ижросидаги концертлар, бу тадбирларга тантанавор руҳ кашф этади.

Дарҳақиқат, колхоз маданият комплексида ҳар оқшом электр чироқлари порлаб туради. Бу ерга келган колхозчилар ҳамиша руҳлари тетик, кайфиятлари чоғ қайтадилар. Шунинг учун ҳам уларнинг эртанги меҳнатлари баракали бўлади.

Ш. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Коммунистик райони.

«ПАРКЕНТ ГУЛЛАРИ»

Қўшиқ айтган етар муродга, дейди халқимиз. Ҳақиқатан ҳам шундай. Ансамблимиз ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Лекин қисқа муддат ичида «Паркент гуллари» деб ном олган бу иноқ коллективимизнинг оромбахш қўшиқлари, фусункор рақслари, ажойиб интермедиялари қишлоқ меҳнаткашларининг эътиборига сазовор бўлди. Репертуаримиздан ўзбек, тожик, рус, қозоқ, қирғиз, татар тилидаги ашулалар ўрин олган.

Тожик йигитлари Абдулҳақ Расулов, Муҳаммаджон Аббосов, Мақсад Давлатёровлар куйлаган «Онажон», «Тоғли қизга», «Сўқоқдан мактуб» қўшиқларига ўзбек қизи Сайёра Саидалиева рақсга тушганда инсон қалбининг маъсумлиги билан табиат гўзаллиги уйғунлашиб кетади. Улар фидокорона меҳнат қилиш, Ватанни ардоқлаш, оналарни эъзозлаш туйғуларини янада жўштиради.

Ҳозирги пайтда ансамблимизга 241 бадиий ҳаваскор қатнашмоқда. Уларнинг кўплари пешқадам соҳибкор, илғор механизатор, қурувчи ва ферма юлдузларидир.

Х. БАРАТОВ,
Паркент район маданият уйининг бадиий раҳбари.

КЎЧМА КУТУБХОНАЛАР

Колхоз ва совхозларнинг дала шийпонлари Тошкент областидаги «Октябрь» кутубхонаси ходимларидан бир группасининг асосий иш жойи бўлиб қолди. Бу ходимлар Ғалаба райони пахтакорлари ҳузурига жўнаб кетдилар. Улар дала меҳнаткашларини КПССнинг аграр сиёсати, шу беш йилликда Ўзбекистон деҳқонларининг вазифалари тўғрисида ҳикоя қилувчи янги китоблар ва брошюралар билан таништирадилар. Тошкентлик мутахассислар дала шийпонларида кутубхона ташкил қилишда, уларни безашда, адабий кечалар ва китобхонлар конференцияларини ўтказишда ёрдам берадилар. Терим мавсуми бошлангунча «Октябрь» кутубхонаси ходимлари областдаги барча районларда бўладилар, жойлардаги ўз ҳамкасблари билан суҳбатлар ўтказадилар.

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

ЯНГИЧА ЁНДОШАЙЛИК

Колхоз ва совхозларда колхоз раислари ҳамда совхоз директорларининг маданият ва турмуш масалалари бўйича ўринбосари лавозимининг жорий этилиши бу борадаги салмоқли қадам бўлди.

Бу лавозим эгаси қишлоқ билан шаҳар, ишчилар синфи билан деҳқонлар ўртасидаги социал тафовутларни йўқотиш ишларига бош бўлиб, қишлоқда маданий оқартув ва маиший хизмат кўрсатиш ишларини КПСС Марказий Комитетининг ва маҳаллий ташкилотларнинг тегишли қарорларига мувофиқ ташкил этади.

Қишлоқларда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, халқ бадиий ижодининг барча турларини тараққий эттиришга ёрдам бериб, ижодий ташкилотлар ҳамда ҳаваскор коллективлар ўртасида мустаҳкам алоқаларни ўрнатиш ҳам турмуш маданиятини ривожлантиришнинг зарур масалаларидир.

Кўриниб турибдики, бу вазифаларни ҳаётга татбиқ қилиш учун шу соҳадан хабардор ёки маданий-оқартув ишлари бўйича махсус маълумотга эга бўлган кадрлар керак. Аммо ҳозирча колхоз ва совхоз раҳбарлари томонидан бу лавозимга алоқадор бўлмаган агроном, ҳисобчи ва бошқа касбдаги одамлар тайинланяптики, натижада ишда ҳар хил хато ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Шу сабабли ҳам бу ўринга қўйиладиган кадрларни республика Маданият министрлиги ва жойлардаги маданият бошқармалари билан ҳамкорликда тайинланса мақсадга мувофиқ бўларди. Шуни айтиш керакки, бу лавозимга Маданият институтининг клуб ишлари методисти ва ташкилотчи бўлимини тугатган мутахассислар ҳам жуда муносиб. Чунки ана шу бўлимда ўқитиладиган фанларнинг бир қисми янги ўринбосар функцияларини қамраб олган. 16 ҳафтага мўлжалланган ишлаб чиқариш практикаси ҳам махсус программа асосида ўтказилади. Хўжаликлар йўлланмаси билан институтга ўқишга келган студентлар ана шу практикани ўз колхоз ва совхозларида ўтказиши, институтни тугатгач эса ана шу хўжаликларга ишга юборилиши мумкин. Шу жиҳатдан Тошкент Маданият институти қошида совхоз директори ва колхоз раисларининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарини тайёрлайдиган алоҳида бўлим ташкил қилиш, ходимларга методик ёрдам бериш учун республика Маданият министрлиги қошида идоралараро махсус совет тузиш ҳақида жиддийроқ ўйлаб кўрилса ёмон бўлмасди.

А. РУЗМЕТОВ,
Тошкент Давлат маданият институтининг катта ўқитувчиси, педагогика фанлари кандидати.

МУСИҚА — ЙЎЛДОШИМИЗ

БОЛАЛАР МУЗИКА МАКТАБИДА

Борлиқ узра фортепьянонинг жарангдор овози янгради. Бир неча дақиқадан сўнг вальс оҳангларида чалинаётган куйга рубоб торларининг майин, қалбларни аллаловчи чертилиши жўр бўлди. Ижрочилар куйни шундай бериб чалардиларки, гўё фортепьяночи тоғ бағридан шўх ўйноқлаб тушаётган шалолани, рубобчининг тор чертиши эса шохдан-шохга қўниб яйраётган сайроқи қушнинг овозини эслатарди...

Куй тинди. Хонага кирамиз. Ҳозиргина ўз маҳоратлари билан тингловчиларини лол қолдирган музика ўқитувчиси Ольга Цюрикова ва музика мактаби ўқувчиси Фарҳод Каттахўжаевлар бизни мамнун қарши олишди. Ҳозирда каникул бўлишига қарамай, улар тез-тез мактабда бўлиб, ўтказилаётган концертларга тайёргарлик кўришади.

— Солистимиз Фарҳод ҳозиргина ўқитувчиси билан ижро этган М. Тоировнинг «Вальс»и ва украин халқ рақсларидан «Казачок» куйларини пухта ўзлаштирганлиги область санъат байрами кўрик — конкурсида ҳам юқори баҳоланган эди. У республика кўрик-конкурсида 3-ўринни олди, — дейди П. И. Чайковский номли 1-музика мактабининг директори В. Одинаев.

Бўстонлиқ районининг Ғазалкент шаҳридаги бу музика мактабида Фарҳодга ўхшаш ўсмирлардан 450 дан ортиқ ўғил ва қиз санъат сирларини ўрганишмоқда. Яқинда ўтказилган «Санъат байрами» республика кўрик конкурсида мактабнинг А. Гайдар номли болалар хори коллективи ҳам 3-ўринни олди.

Хор коллективига Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси В. Киселёв раҳбарлик қилиб келмоқда. Коллектив ўтган ўн йил мобайнида фақатгина районимизда эмас, балки областда ҳам бир неча бор шуҳрат қозонди. Коллектив яқинда Самарқанд, Бухоро ва Навоий шаҳарларида бўлиб, турли пионер лагерларида ўз санъатини намойиш қилди.

Ҳозир бу катта оилага 180 дан ортиқ ўқувчи жалб қилинган. Улар икки ва уч овозларда қўшиқлар ижро этишади. Шуниси диққатга сазоворки, ижрочилар турли миллат вакиллари бўлиб, улар 7 ёшдан 14 ёшгача бўлган ўғил-қизлардир.

Коллективнинг репертуарига назар солсангиз ундан кўплаб севимли композиторларимизнинг асарлари ўрин олганининг гувоҳи бўласиз. А. Новиковнинг «Ленин биз билан», Е. Шварцнинг «Яша улуғ Москва», А. Александровнинг «Совет Армияси ҳақида қўшиқ», Ш. Рамазоновнинг «Менинг Ватаним», Р. Турсуновнинг «Пойтахтдан ассалом» каби кўплаб қўшиқлари тингловчиларнинг олқишларига сазовор бўлиб келмоқда.

Умуман олганда музика мактабида 6 бўлим ишлаб турибди. Ўзбек халқ чолғу асбоблари, рус халқ асбоблари, торли асбоблар, духовой оркестр, фортепьяно ва музика назарияси бўлимлари ана шулар жумласига киради. Бу бўлимларда 40 дан ортиқ олий ва махсус билимга эга бўлган педагоглар ёшларни санъат оламига бошлаб кирмоқдалар.

—1980-81 ўқув йили бошланиши арафасида замонавий усулда қуриб берилган бино қурувчиларнинг мактаб ўқувчиларига ҳақиқий совғаси бўлди, — дея сўзида давом этади мактаб директори. — Бу ўқувчиларга таълим-тарбия бериш имкониятларимизни янада кенгайтирди. Мактабда 46 махсус синф хоналари бўлиб, ҳар бир бўлим учун алоҳида жойлар ажратилган. Деярли ҳар бир синфда рояль, ёки пианино бор. Барча ўқув қуроллари билан таъминланган. Бундан ташқари 300 ўринли катта концерт зали ва унга қўшимча кичик зал ҳам мавжуд. Болалар музикасига оид 1,5 минг сўмлик китоб ҳамда болалар учун ёзилган 500 сўмлик пластинкалар мактаб кутубхонасига жойлаштирилган.

Шу кунларда ёш музикачи — ўқувчилардан иборат бригадалар меҳнат коллективлари, дам олиш уйларида бўлиб концертлар қўйиб туришади. Яқинда «Чотқол» санаторийси дам олувчиларига Ғазалкент-тоштарошлик комбинати, «Бўстонлиқ» совхози ва Фрунзе номли колхозларда концертлар қўйилди. Шунингдек, мактаб ўқувчилари пионер лагерларида ҳам ўз маҳоратларини намойиш этишмоқда. Бундан ташқари мактабнинг ўзида ҳам ўқувчилар билан бирликда ўқитувчиларнинг таниқли композиторлар, Улуғ Ватан уруши, меҳнат ветеранлари ва ўқувчиларнинг ота-оналари билан учрашувлари ўтказилиб, уларга ҳисобот концертлари қўйиб берилади.

Мактаб ўқувчилари композиторлардан Е. Л. Шварц, С. А. Варелац, Б. Ф. Гиенко, Ш. А. Рамазонов, М. М. Бурхонов, И. Х. Ҳамроев, К. А. Кенжаев, М. Т. Тожиев каби санъат номояндалари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар.

Музика мактабида шу даргоҳнинг дастлабки қалдирғочлари бўлган педагоглардан ҳам кўп. П. Э. Баумгертнер, Н. М. Завьялова, У. Б. Баҳриддинов, В. А. Здобина, О. Г. Исмоилхўжаева, Н. Л. Сайдулина ва Г. У. Қўчқоровлар ана шулар жумласидандир. Улар ёшларни яхши ижрочилар қилиб тайёрлаш ҳамда уларни эстетик руҳда тарбиялашда ўзларининг билим ва маҳоратларини аямаётирлар.

Қ. КАРИМОВ.
Бўстонлиқ райони.

ҚАРДОШЛИК САЛОМИ БИЛАН

◆ **ЯНГИБОЗОР. (Жамоатчи мухбир А. Шаханов хабар қилади).** «Политотдел» колхозининг Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Чен-Чун» ансамблининг ўттиз нафар ёш санъаткори Монголия Халқ Республикасининг 60 йиллиги юбилейи тантаналарида иштирок этишди. Улар ўзларининг қардошлик саломларини янги концерт программаларидан ўрин олган ранг-баранг, жозибадор куй ва қўшиқлари билан изҳор қилишди. Гастрол муваффақиятли ўтди.

Ёнғин Мирзо

Таъзим азиз тупроққа!

/ҚАСИДА/

Кунлардан бир кун устоз Ғафур Ғулом билан бозор айландик. Мавлоно, айниқса Қўқон, Тошкент ва Намангaн бозорларини роса таърифладилар. «Бизнинг бозорлар — Ўзбекистон аталмиш жаннатнинг бир бўлаги» дедилар. «Мендан сенга омонат буюртма, теша тегмаган мавзу шулким, Совет Шарқининг бозорлари тўғрисида бир нима ёз! Қасида бўлса ҳам майли, аканг айлансин. Биласан, боғ таърифини келтиришда аканг қарағай Ғафур Ғуломнинг олдига тушадигандар йўғу... шундай бўлсаям, буёғини сендек шогирдларимга омонат қолдиряпман. Бир кун шу бўйнингга юклаган қарзимни узарсан, уйингга буғдой тўлгур!» дегандилар ўшанда

Эй қадимий момо Шошим; Шарқ кўкида сайёра.
Бахт-истиқбол бекатисан, дилда меҳринг фаввора.
Эй, мунаввар, жасур шаҳрим! Айлар жаҳон наззора...
Кўркинг ортар кундан-кунга, меҳрим ёзсам ошкора:
Тошинг—гавҳар, сувинг—шифо, гулошиён ҳар ёнинг,
Юкинг оғир... Лек шарафли, катта йўлда карвонинг,
Юз бир миллат, юз бир тилнинг жилоси бор Тошкентда,
СССРнинг дўстлик деган дарёси бор Тошкентда,
Улуғ юртнинг қанча улуғ сиймоси бор Тошкентда,
Жами олам зеболарин танҳоси бор Тошкентда.
Гул шаҳрисан, нур шаҳрисан: тинчлик, ижод кишвари,
Назаримда сенинг ўзинг тенгсиз гулшан сингари.
Дўстим! Тошкент метросининг ўзига минг мукофот...
Унда Ғозғон мармарлари аломатдан аломат,
Замин ичра қаср қурган баҳодирдир! Валломат!
Афсонавор бекатлари кароматдир, каромат...
Хуллас калом, дўстим, кўрмоқ бўлсанг Тошкент—пойтахтим,
Кўрсатурман бор-бисотин, қизғонмайин ҳеч вақтим.
Кўрсатурман бир бошидан шаҳрим яшил боғларин,
Кўрсатурман тун бўйида дур-маржон чироқларин,
Кўрсатурман бўстон аро висолга муштоқларин...
Кўрсатурман юрт соҳиби, бахтиёр дўмбоқларин.
Лол қолдирар боққанингда қават-қават иморат,
Тошкент тансиқ эртакдаги мўъжизадан иборат!
Бу Диёрни эртак қилсам минг кечадан ўтгулик,
Фазилатин жаҳонаро янгроқ қўшиқ этгулик,
Халқларимиз аҳиллиги беш қитъага кетгулик,
Бахши созин қўлга олиб, алқаб-алқаб чертгулик...
Бахши шоир йўлларида ёзай майли ашъорлар,
Қасидамга мавзу бугун ўлкамдаги бозорлар.
....Ҳар якшанба бозорга бир бориб келиш одатим,
Уйга «қўни-қўнжим тўлиб, олиб» келиш одатим,
Набиралар айтганини топиб келиш одатим,
Ич-ичимдан фахрланиб, ёниб келиш одатим.
Сабаб шулким: Ўзбекистон тимсолидир бозорлар,
Барака-ю саховатнинг мисолидир бозорлар.
Бундай тўкин-сочин элни кўрганмикан бу дунё,
Асли «очил дастурхон!» шу; рисқи-рўзинг муҳайё...
Эртами, кеч, келинг, кўринг! тортинманглар, марҳабо!
Кўнгил ўсар, кўз нурланар айланганда маҳлиё...
Момо Ернинг кароматин акс эттирар бозорлар,
Азамат эл матонатин баҳс эттирар бозорлар.
Машриқдан то Мағрибгача кетмишдир овозаси,
Овозаки, Ўзбекистон бозорин афсонаси,
О, бозорлар! Бобо деҳқон қалбининг андозаси.
Осмондай кенг бозор очган Тошкенту Фарғонаси..
Бозор деманг, озор деманг! Фароғат бўстони бу;
Айланинглар расталарин, табиат достони бу.
Қишга кирса қиш қиличи Гулбаҳор очар жамол,
Келабошлар барра пиёз, бўйли кашнич—яшил мол,
Редискаю, равоч, ялпиз, не-не кўкат бемалол...
Эртангилар тутиб кетар, қўзғатар фахру хаёл.
Илк кўкламнинг тортиғидан бозорларда файзу қут
Кўчат бозор тонгдан гавжум, кўчат олиб кўзга сурт!
Ҳали уйқу оғушида сокин деҳқон даласи,
Ҳали кўкни забт этмаган сайроқ қушлар галаси,
Ҳали жимлик шийпонларда, дилда она алласи...
Етилибди помидори эрта кўклам палласи,
Ернинг тоби, кўк офтоби боқишади деҳқонга,
Табиатнинг илк тортиғи улашилар инсонга.
Кўриб кўклам кўркин, кўплар ўқир дилдан шукрона,
Қамаштирар тишларингни кўксултон—кўк дурдона.
Бармоқдайин довуччалар, марварид тут афсона,
Уюлмишдир қулупнайлар, харидорлар парвона.
Қиз балдоғи мисол олча, сариқ, ёқут гилослар,
Боғбонларнинг ҳимматига ортиб борар ихлослар.
Фаслларнинг фазилати, файзи мева-чевада,
Еру кўкни тутган неъмат келтирилмас тевада,
Харидорлар нархин сўрар неча тилда-шевада,
Совға бўлиб кетар моллар самолётда, кемада...
Илк баҳордан таралади тўрт иқлимга тортиқлар,
Саҳий халқим яширмайди бўлса агар ортиқлар.
Заррин ёзнинг тортиқлари аввал қандай ўрикдир,
Челак-челак чиллакилар... етилтирган қўриқдир,
Марғилоннинг тилда эрир шафтолисин йўлиқтир!
Диринг-диринг бодринглар... сеҳринг учун кўрикдир.
О, табиат! Моҳир рассом! Кўрсат Ёзнинг борини,
Юлдуздайин ёниб турган ғуж-ғуж помидорини.
Ҳар кун тўлиб борганидай адиб аҳлин дафтари,
Тўлиб борар расталарга ёзнинг тансиқ самари.
Мирзо сабзи, кўм-кўк пиёз, қалампиру карами,
Ҳар бир карам—кўкнинг тўлган ўн тўрт кунлик Қамари.
Пеш етилган анжирлару, ўн хил олма сотишда,
Келиб кўринг: бозор қизир тонгда ё кун ботишда.
Саратонда ортган сари кўк-хумдоннинг қалови,
Ер қатига ёқиб кирар қуёшнинг нур, олови.
Сув, нур, ҳаво—Ернинг тансиқ гўжаси ё палови!
Ёз чилласи етилади боғлар, қиру яйлови.
Еру, инсон, дарё ва кун ҳиммати бор бозорда,
Табиатнинг қудратию, хислати бор бозорда.
Карсиллама хусайнилар ёр—бармоғин эслатур,
Ширин-шакар шивилғони ёр дудоғин эслатур.
Чарос, кишмиш зебо қизнинг кўз қароғин эслатур,
Шакаранггул соҳибжамол болдоғини эслатур...
О, узумлар — боғимизнинг зеб-зийнати экансиз,
О, узумлар соҳибкорнинг дур меҳнати экансиз!
Тарвузларни қиёсласам хаёлимда кўк—тоқи,
Талашади ширин-шарбат юз хилда қовун қоқи...
Юз хил қовун, ўн хил тарвуз етилмишдир фалакда,
Шаҳду шакар истаганлар кезсин полиз, кузакда!..
Юздан ошиқ қовун номи, уюм-уюм хирмонда
Устларида ранг-баранг тўн, боққан инсон ҳайронда!
Ананасу умрбоқий... сўймаганлар армонда.
Таърифларин келтиргандир Жуманбулбул достонда
Бобо деҳқон кипригидай гард-ғуборин тортади,
«Қайси ширин» ўйинида шакар, болдан ортади.
Қовун бозор. Тарвуз бозор. Боқиб кўзинг қамашар,
Уюм-уюм тарвузларга беқасам тўн ярашар,
Қучоқларга сиғмаси бор, олсанг, тошин сўрашар,
Танти деҳқон дейди: «сўйинг! Қон билан ранг талашар».
Назаримда жаҳондаги глобуслар қалашмиш,
Ҳар бозорчи деҳқонларнинг илтимоси ярашмиш.
Олма, анор, нок-нашвати — лаззат пиёласиму!
Шарбат томган хил-хил узум Ернинг наволасиму!
Писта, бодом, ёнғоқ, жийда—тоғлар рисоласиму!
Майизларни айтмайсизми! Занглар зуволасиму!
Саноғига етолмайман куз етказган бўстоннинг.
Шарафлайди у қўлигул соҳибкору боғбонни
Олтин кузнинг, она Ернинг тафти билан бўйи бор
Тергаманглар деҳқонларни! Қалбда эзгу ўйи бор.
Ҳар деҳқоннинг кеч кузакда мўлжаллаган тўйи бор,
Бозорларни этсин обод! Далада обрўйи бор!
Деҳқон ота! Узатингиз жездек чайир қўлингиз!
Боғ-роғларда, далаларда соғу-омон бўлингиз!
О, бозорлар! Мадҳингизни баланд-пастда айтаман,
Нақлингизни бозораро, раста-раста айтаман,
Гулчи қизлар гул тутишар даста-даста, айтаман,
Армуғоним қасидамга дил пайваста, айтаман,
Ола-ғовур бозорларим аҳилликка андоза,
Ўсар кўнглим юртим мадҳин қалб ила ёза-ёза!..
Қачон келманг одам тирбанд. Гавжум колхоз бозори,
Қўллар қўлга тегишмайди, шоширар харидори.
Куни бўйи айлансанг ҳам ортаберар ҳумори.
Борган сари ўйлантирар она Ер эътибори,
Ўксинмасин заминимиз! Даркор ерга осойиш!
Ўроқ-болға биргалиги — бергай Ерга оройиш.
Шолғам, беҳи, қовоқ, жийда, лавлаги — Ер иззати,
Буғдой, шоли, нўхот-у, мош, лавянинг ўз меҳнати,
Қоп-қанордан тошар дон-дун: тўқлик, шўхлик зийнати,
Санай берсам бўлмас адоқ Ёзу Кузнинг неъмати.
Бозордаги бор нарсани рассом бўлиб яратсам,
Бозорларим чиройига жаҳон аҳлин қаратсам!
Пашмак, новвот, қандолату, хандон писта наримас,
Нон бозори тонгдан обод, харидорлар аримас,
Ширмон сотган нонвой қиздир. Адашманглар, паримас!
Чойхонада ширмон нон-ла анжир еган қаримас!
Машҳур боғбон Зайниддиннинг бор лимони бозорда...
Боғбон ота Ризаматнинг Шивилғони бозорда...
Бозор — ҳаким табиатнинг ноёб дорихонаси,
Йўқ-йўқ! Ватан бозорлари — ҳаёт шифохонаси,
Бир қатра бол, қалбдек анор, қулупнай бир донаси—
Ҳатто ялпиз, Наъматаги — саломатлик онаси!
Фаровонлик корхонаси, витаминлар мулки бу,
Ўзбекистон бозорлари — она Ернинг кўрки бу!
Ананаснинг, олмаларнинг бўйи етсин димоққа!
Шараф!— дейман деҳқонларга! таъзим азиз тупроққа!
Тоққа чиққан териб тушар писта, бодом, дўлона,
Сизга қуллуқ Бобо деҳқон, бу қасидам баҳона.
Олтин эмас, олқиш олгин!— деган сўзда бахт, ғурур.,
Офтобдаги деҳқон тўккан катра-қатра — маржон, дур....
Қалб ўтини момо Ерга берганларга ташаккур!
Эй, суронли, ҳаяжонли, эй, фароғат маскани!
Азиз юртим! Аъло юртим! Бўл мукаррам, бўл машҳур!
Ўзбекистон бозорлари, бор бўл, ҳаёт гулшани!
Ўзбекистон бозорлари — миришкорлар эъзози,
Элга меҳри, ерда меҳри, олам ора овози!

Диёримиз гуллари. А. Абалян фотоэтюди.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЯНГИ ФИЛЬМ

Таниқли ёзувчи, Ҳамза мукофотининг лауреати Назир Сафаров Александр Осипенко билан ҳамкорликда яратган «Ҳар уч кишидан бири» деб аталувчи сценарийни режиссёр Эдуард Хачатуров кино экранига кўчирди. «Ўзбекфильм» ва «Белорусьфильм» киностудиялари ижодий группаларининг бу маҳсулоти тез кунда томошабинларга ҳавола қилинади.

Асар воқеалари Улуғ Ватан уруши йилларида Белоруссиядаги қишлоқлардан бирида рўй беради. Ўзбек йигити Раҳим Замонбеков узоқ қийинчиликлардан сўнг белоруссиялик партизанлар отрядига қўшилишга муваффақ бўлади. Бунда унга қишлоқ аҳолиси жуда катта ёрдам беради. Фильм совет халқларининг оғир суронли йилларда синовдан ўтган буюк интернационал дўстлиги ҳақида ҳикоя қилувчи асарлардан бириdir.

СЕНТЯБРЬ ТАРАДДУДИ

Мактабларда яна ўғил-қизларнинг шўх ва қувноқ овозлари билан тўлиб кетадиган дамларга саноқли кунлар қолди. Ҳозир пойтахт билим масканларида ўқувчиларни кутиб олишга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Октябрь районидаги мактабларда бу соҳада айниқса ишлар қизғин.

Юқори синф ўқувчиларидан мингдан ортиқ ўғил-қиз саноат корхоналарида меҳнат қилмоқда. Бу йил ёзги каникулда район мактабларининг 3 мингдан ортиқ ўқувчиси «Меҳнатим республикам меҳнатига қўшилмоқда» шиори остида ватанпарварлик ҳаракатида актив иштирок этдилар.

ҒАМХЎРЛИК САМАРАСИ

Ишчиларнинг бўш вақтини яхши ташкил этиш, улар саломатлиги ҳақида ғамхўрлик кўрсатиш фақат маънавий эмас, иқтисодий жиҳатдан ҳам фойда келтириши эндиликда ҳеч кимга сир эмас. Буни «Миконд» заводи мисолида кўриш мумкин.

Ҳозир корхонадаги ҳар уч ишчидан бири завод санаторий-профилакторийсида деярли бир ой ҳордиқ чиқариб ўз саломатлигини мустаҳкамлаб қайтмоқда. Бу саломатлик муассасаси мана ўн йилдирки, ишчилар соғлиғини сақлашга хизмат қиляпти. Корхонада ишчиларнинг саломатлиги янада мустаҳкамланди.

Заводда ишчилар учун бошқа шароит ва имкониятлар ҳам яратилмоқда. Уларнинг ўз меҳнат отпускасида туристик саёҳатларда, марказий дам олиш уйлари ва санаторийларда кўнгилли дам олиб қайтмоқдалар.

М. ЗАРИПОВ.

ИНСТИТУТДА ЦЕХЛАР

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти базасида иш бошлаган экспериментал пахта заводи фан билан ишлаб чиқариш ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда. Олий ўқув юрти мутахассис олимлари томонидан пахтачилик соҳасида яратилган янгиликлар дастлаб шу корхонада тажрибадан ўтади. Бунинг учун бу ерда бой техника ва технология базаси яратилди.

Олий ўқув юртининг бу хил ўқув ишлаб чиқариш базаларида бўлажак ёш мутахассислар малакасини ошириш, улар билан амалий машғулотлар олиб боришга доир қатор янгиликлар жорий қилинди.

А. АЛИЕВ.

БЮРО ИШЛАМОҚДА

Ғазалкент экскурсиялар ва саёҳатлар бюроси яқинда иш бошлади. Қисқа давр мобайнида 200 га яқин экскурсия ва саёҳатлар уюштирилиб, бюро хизматидан 5 мингдан ортиқ киши фойдаланди.

Бюро ходимлари Тошкент области бўйича экскурсия ва саёҳатлар уюштириш билан бирга район меҳнаткашларини Иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларига ҳам юборишмоқда. Аввал Москва ва Олмаота шаҳарларига дастлабки экскурсиялар уюштирилган бўлса, эндиликда саёҳатчилар Қора денгиз бўйлари ва Кавказда бўлишади.

Келгусида бюро Иттифоқимизнинг турли республикаларидан ҳам меҳмонларни қабул қилади. Бунинг учун ҳозирда Чимён туристик базасида 60 ўринли жой ҳозирланмоқда.

Қ. ҒУЛОМОВ,

Тошкент шаҳрининг 1 Май кўчасида маиший хизмат кўрсатиш комплекси фойдаланишга топширилди. Суратда: кийимлар ательеси, фотография, дорихона, сартарошхона ва бошқа биноларнинг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

ДЎСТЛИК ҲИЁБОНИ

Пойтахтимиздаги Халқлар дўстлиги ҳиёбони кундан-кунга чирой очиб бормоқда. Бу ерда қад кўтарган киноконцерт зали билан бир қаторда 9 қаватли турар-жой бинолари комплекси, болалар боғчалари, мактаблар ва бир қатор маданий-маиший объектлар ҳам бунёд этилди. Айни кунларда эса яна қатор турар-жой иншоотлари фойдаланишга топширилиш арафасида. Бу бунёдкорлик ишларини «Главташкентстрой»га қарашли 159-қурилиш трестининг 10-қурилиш бошқармаси бинокорлари амалга оширишмоқда. Трестнинг Р. Гайнулин ва А. Йўлдошев бошчилигидаги коммунистик меҳнат комплекс бригадаси аъзолари бу ишларда алоҳида жонбозлик кўрсатишди.

М. ФЕЛЬДМАН.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ДОСААФ ТАШКИЛОТЛАРИДА

БУГУН МАШҚ, ЭРТАГА БЕЛЛАШУВ

Ленин районида спорт-техника клуби ташкил қилинганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай, бу ерда ишлаб турган тўгаракларнинг фаолияти диққатга сазовордир. Бугунги кунда клубда радио, автомобиль ва мотоспорт бўйича машғулотлар олиб борилмоқда, амалий-ҳарбий кўпкураш ва мерганлик секцияларида катта мусобақаларга тайёргарлик кетмоқда.

Тўгаракларга СССР спорт мастери П. Князев, спорт мастерлигига номзод А. Росветов ва малакали педагоглар Н. Чернов, В. Кривоносов, М. Андросовлар бошчилик қилишади. Тажрибали тренерларнинг шогирдлари картинг бўйича область, мотокросс бўйича шаҳар мусобақаларида қатнашиб, фахрли ўринларни қўлга киритдилар. Шунингдек, ўқувчилар билимини мустаҳкамлаш мақсадида клубнинг ўзида ҳам тез-тез мусобақалар ўтказиб туриладн. Ҳозиргача клубда радио спорти бўйича 3 нафар, мотокросс бўйича 2 нафар спорт мастерлигига номзодлар, кўплаб разрядли спортчилар тайёрланди.

А. ГЛЕБОВ.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ОЛИЙ ЛИГА. «Пахтакор» навбатдаги тур ўйинини Симферополда маҳаллий «Таврия» командаси билан ўтказди. Учрашув 1:0 ҳисобида майдон эгалари фойдасига ҳал бўлди. Қолган ўйинлар натижаси билан танишинг: «Спартак» — «Динамо» (Тб) — 3:1, «Торпедо» — «Нефтчи» — 3:1, «Динамо» (Мн) — «Зенит» —2:0, «Кубань» — «Қайрат»—2:1, «Черноморец» — «Днепр» — 0:1, «Арарат» — «Динамо» (Москва) — 1:1.

● БИРИНЧИ ЛИГА. Жиззахнинг «Бўстон» командаси Ворошиловградда маҳаллий «Искра» командасининг меҳмони бўлди. Учрашув 1:1 ҳисобида дуранг натижа билан тугади.

● РЕСПУБЛИКА БИРИНЧИЛИГИ. Бутуниттифоқ физкультурачилар кунида ўсмирлар ўртасида республика биринчилигининг финал мусобақасига якун ясалди. Уч зонада ғолиб чиққан олти команда Красногорск шаҳрида ўзаро беллашдилар. Беш учрашувнинг ҳаммасида ғолиб чиққан Тошкент шаҳри командаси биринчи ўринни эгаллади. Етти очко тўплаган Самарқанд области вакиллари — иккинчи, бухоролик ёш футболчилар учинчи бўлдилар.

«СТАРТ» ҒОЛИБ

Олмалиқда городки бўйича республика шахсий команда чемпионати ниҳоясига етди. Командаларнинг ўрни қуйидагича тақсимланди: «Старт» (Тошкент); Тошкент области терма командаси; «Динамо» (Тошкент). Шахсий ҳисобда тошкентлик А. Спиридонов республика чемпиони бўлди. Олмалиқлик К. Волосенков иккинчи ўринни олди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

«УЗЭНЕРГОСБИТ» ШУНИ ЭСЛАТИБ ЎТАДИКИ,

электр қувватини тежаб сарфлаш ва ундан фойдаланганлик ҳақини ўз вақтида тўлаб туриш—ҳар бир кишининг бурчидир.

Кундузи ортиқча чироқ ёқиб электр қувватини беҳуда сарфламанг. Уйингиздан чиқиб кетаётганда чироқларни албатта ўчириб кетинг.

АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Электр қувватидан фойдаланганлик учун счётни ҳар ойнинг биринчи ўн кунлигидан кечиктирмай ёзиб, пулни давлат банкасининг кирим омонат кассаларига тўлашингиз лозим.

Счётлар 1 киловатт-соат электр қуввати учун 4 тийин ҳисобидан тўланади.

Улуғ Ватан урушининг 1, 2, 3 группа инвалидларига, иттифоқ, республика, маҳаллий аҳамиятдаги пенсионерларга ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига, ҳалок бўлганлар учун пенсия оладиганларга электр қувватидан фойдаланганлиги учун ҳисоб-китоб қилиш пайтида имтиёзлар берилади. Бундай кишилар учун ҳам тариф қийматининг 50 процентини ташкил этади.

Агарда ишлатиб бўлинган расчёт дафтарчасини алмаштириш зарурати бўлса «Узэнергосбит»га мурожаат этиш лозим.

Бизнинг адресимиз: 700047, Тошкент шаҳри, 1-Май кўчаси, 101-уй (1, 2, 3, 4, 13, 22, 25, 28, 5-трамвайларнинг «Дизельнал» бекати).

Янги ҳисоб-китоб дафтарчасини почта орқали ҳам олиш мумкин. Бунинг учун «Узэнергосбит»га абонентнинг номери, фамилияси, исми, отасининг исми ва аниқ адреси кўрсатиб ёзилган открытка юбориш ёки 32-29-56, 33-78-60 телефонлари орқали қўнғироқ қилиб айтиш мумкин.

УНУТМАНГ! Счётларни ўз вақтида тўламаслик электр қуввати узатилишини огоҳлантиришсиз тўхтатиб қўйишга олиб келади.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ТОШКЕНТ ТАЖРИБА-МЕХАНИКА ЭКСКАВАТОР РЕМОНТИ ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ 199-КЕЧКИ-СМЕНАЛИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1981—82 ўқув йилига ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Дизель аппаратураси ремонти ва регулировкаси бўйича токарь, слесарь, электр кўприкли кранларнинг кранчилари.

Ўқиш муддати— 10 ой (практика заводнинг иш жойларида олиб борилади).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқувчилар ўқиш давомида ойига 80 сўмдан 100 сўмгача стипендия оладилар. Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганларга ойига 100 сўм ҳисобида стипендия тўланади.

Ўқувчилар билим юртини битирганларидан кейин база корхонасига ишга юбориладилар.

Қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: аттестат ёки маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), справкалар: турар жойидан, медицина (286-форма); 6 та фотосурат (4x6 см.), иш жойидан йўлланма (ишловчилар учун, автобиография, паспорт (ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома), билим юрти директорининг номига ёзилган ариза.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ СОАТ 9.00 ДАН 17.30 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Уста Ширин кўчаси, 124-уй (14, 56, 43-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг «ТОМРЭЗ» заводи бекати).

ТОШКЕНТ «КРАСНОВОСТОЧНОЕ» ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ трамвай ва троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ: трамвай ҳайдовчилари учун — 5 ой; троллейбус ҳайдовчилари учун — 6 ой.

Ойига 70 сўм стипендия тўланади.

Ёлғизларга ётоқхона берилади ва Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар.

Қабул қилинганлар шаҳар электр транспортида бепул юрадилар ва махсус кийим-бош билан таъминланадилар.

Бизнинг адрес: 700125, Тошкент шаҳри, Красновосточное кўчаси, 39-уй (1, 17, 10-автобуслар; 18-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Красновосточное» депоси бекати).

Телевидение

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Телевизион спектакль. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Д. Кугультинов поэзияси. 16.45 — Телевизион бадиий фильм. 18.00 — Концерт. 18.30 — Биз БАМни қуряпмиз. 19.00— Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Концерт. 20.20 — Телевизион бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фестиваллар, конкурслар, концертлар. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ЎзТВ-I

18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Жонажон ўлка. 19.10 — «В. И. Ленинга совғалар». 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.40 — Время. 22.05 — Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 22.25 — Кинокомедия. 23.55 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Тошкент область Бўстонлиқ райони сабзавоткорлари ҳузурида. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Телефильм. 20.30 — Реклама. 20.50 — Телефильмлар.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/VIII да — Кузнинг биринчи куни.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02187. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. В. 1693.